

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
„CHMIELOWICE IV” W OPOLU

Haruka Plesch

Ante Wesołowski

Opole, sierpień 2025

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	4
1.1. Podstawa formalno-prawna	4
1.2. Cel, zakres opracowania oraz powiązanie z innymi dokumentami	4
1.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	6
1.4. Informacje o przyjętych założeniach i zastosowanych metodach	6
1.5. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu planu	9
1.6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	10
2. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH POTENCJALNYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ JEGO ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU	11
2.1. Położenie administracyjne i fizyczno-geograficzne	11
2.2. Budowa geologiczna, ukształtowanie terenu oraz sposób użytkowania terenu	12
2.3. Gleby i walory glebowe	13
2.4. Klimat	14
2.5. Hydrografia wraz ze stanem wód	16
2.6. Uwarunkowania przyrodnicze i krajobrazowe	19
2.7. Zieleń urządzone	20
2.8. Walory kulturowe i zabytkowe	21
2.9. Stan i źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego	21
2.10. Klimat akustyczny	24
2.11. Emitowanie pól elektromagnetycznych	26
2.12. Historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi	27
3. ANALIZA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	28
3.1. Istniejące problemy środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu dokumentu	28
3.2. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji planu	29
3.3. Projektowane zasady zabudowy i zagospodarowania obszaru objętego projektem planu	29
3.4. Analiza i ocena potencjalnych znaczących oddziaływań	30
Klimat akustyczny	31
Powietrze atmosferyczne i klimat	32
Fauna i flora	34
Krajobraz	35
Zabytki i dobra materialne	35

Ludzie	35
Ryzyko wystąpienia poważnych awarii	42
3.5. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie niekorzystnych oddziaływań na środowisko	42
4. ZAKOŃCZENIE	44
4.1. Wnioski	44
4.2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	45
4.3. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub współczesnej wiedzy napotkanych przy sporządzaniu prognozy	46
4.4. Akty prawne	47
4.5. Dokumenty wykorzystane przy sporządzaniu prognozy	47

SPIS TABEL:

Tabela 1 Zasoby geologiczno- gruntowe na obszarze planu	12
Tabela 2 Warunki glebowe na obszarze planu	14
Tabela 3 Średnia roczna dot. wskaźników klimatycznych	16
Tabela 4 Warunki hydrograficzne na obszarze planu	16
Tabela 5 Wartości przyrodnicze na obszarze planu	19
Tabela 6 Stężenie pierwiastków i związków w powietrzu	22
Tabela 7 Potencjalne oddziaływanie projektu planu zagospodarowania przestrzennego "Chmielowice IV" w Opolu na środowisko	36
Tabela 8 Potencjalne oddziaływanie projektu planu zagospodarowania przestrzennego "Chmielowice IV"	39

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1 Obszar objęty projektem planu, uwarunkowania oraz sposób użytkowania i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem planu

Załącznik 2 Rodzaj potencjalnych oddziaływań będących wynikiem realizacji ustaleń projektu planu

1. WSTĘP

1.1. Podstawa formalno-prawna

Sporządzenie Prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Chmielowice IV” w Opolu jest spełnieniem obowiązku prawnego wynikającego z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko¹. Zgodnie z zapisami art. 46 cyt. ustawy przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagane jest dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Celem Prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych oddziaływań na środowisko, które mogą być spowodowane realizacją nakazanych lub dopuszczonych przez plan sposobów zagospodarowania i użytkowania terenu (tzw. ustaleń planu). W Prognozie wskazuje się charakter i zasięg potencjalnego oddziaływania oraz wyznacza działania mające na celu zapobieganie lub minimalizację potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na zdrowie ludzi. Prognoza zawiera m.in.:

- analizę i ocenę stanu środowiska,
- zestawienie aktualnie występujących problemów związanych z ochroną środowiska,
- wskazuje, co może się zdarzyć w środowisku, jeżeli ustalenia planu nie zostaną zrealizowane (wariant „0”),
- określa, jakie znaczące oddziaływania na środowisko mogą się pojawić, gdy ustalenia planu zostaną zrealizowane,
- przedstawia, jakie są środki zapobiegawcze lub ograniczające negatywne oddziaływania,
- pokazuje, jak cele ochrony środowiska ustanowione na wyższych szczeblach są ujęte w niniejszej prognozie.

1.2. Cel, zakres opracowania oraz powiązanie z innymi dokumentami

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego opracowywany jest zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i w zakresie ustalonym przez Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego²

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym³ miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się w celu ustalenia przeznaczenia terenów oraz określenia zasad zagospodarowania i zabudowy z jednoczesnym uwzględnieniem ładu przestrzennego oraz dostosowania funkcji, struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do warunków przestrzennych i przyrodniczych terenu.

¹ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2024.1112)

² Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii 1 z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz.U.2021.2404)

³ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2024.1130)

Ponadto, sporządzenie i uchwalenie planu pozwoli na sformułowanie szczegółowych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, umożliwiających jednolite kształtowanie zabudowy oraz zagospodarowania obszaru objętego opracowaniem. Plan w sposób jednoznaczny określa granice terenów oraz zasady zabudowy i zagospodarowania, ponadto ustala docelowy układ i powiązania komunikacyjne oraz zasady obsługi terenów oraz wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

Do sporządzenia projektu planu będącego przedmiotem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przystąpiono na podstawie uchwały nr IV/50/24 Rady Miasta Opola z dnia 4 lipca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Chmielowice IV" w Opolu.

Projekt planu składa się z części tekstowej, tj. uchwały zapisanej w postaci kart terenu oraz załączników, w tym rysunku planu stanowiącego część graficzną. Każda karta terenu zawiera zestaw ustaleń dotyczących poszczególnych zagadnień tj:

- możliwych przeznaczeń terenu, w tym podstawowych i uzupełniających,
- zasad kształtowania zabudowy tj. parametrów i wskaźników urbanistycznych, które określają sposób kształtowania zabudowy poprzez wyznaczenie linii zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, liczby kondygnacji, wskaźnika intensywności zabudowy,
- zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- zasad ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i kultury współczesnej,
- zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- zasad obsługi komunikacyjnej, gdzie zawarte są informacje o dostępności komunikacyjnej terenu oraz o sposobie realizacji miejsc postojowych,
- zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury, w tym sposobu zaopatrzenia w wodę, odbioru ścieków, odprowadzania wód opadowych, zaopatrzenia w gaz, energię ciepłą, energię elektryczną, gospodarki odpadami,
- zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości, czyli minimalnych powierzchniach wydzielanych działek, szerokości frontów,
- tymczasowego sposobu użytkowania,
- wysokości stawki procentowej, która jest podstawą do naliczania opłaty.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie narusza ustaleń dotychczasowych dokumentów określających politykę przestrzenną miasta.

Główne cele projektowanego planu to m.in.:

- wprowadzenie ustaleń mających na celu zachowanie ładu przestrzennego,
- wprowadzenie ustaleń mających na celu zachowanie środowiska przyrodniczego, krajobrazu kulturowego oraz zdrowia i życia ludzi,
- ustalenie zapisów planu do nowych potrzeb inwestycyjnych oraz zgodnych z aktualnymi przepisami prawa.

1.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Na potrzeby Prognozy przeprowadzono analizę zgodności założeń projektu planu z celami dokumentów strategicznych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Podstawowe cele ochrony środowiska zawarte w projekcie planu wynikają m.in. z dokumentów planistycznych oraz dokumentów o charakterze strategicznym i programowym przedstawionych poniżej.

Dokumenty międzynarodowe i wspólnotowe

- Agenda 2030;
- Biała Księga: Adaptacja do zmian klimatu (COM(2009)147);
- Zrównowazona Europa do 2030r.;
- 8 Program działań na rzecz środowiska – priorytety polityki środowiskowej i klimatycznej na lata 2021–2030;
- Europejska Strategia Bioróżnorodności do 2030r.

Dokumenty krajowe

- Strategia Zrównowżonego Rozwoju Transportu do 2030 r. (SRT2030);
- Polityka Ekologiczna Państwa 2030;
- Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. (PEP2040);
- Polityka Klimatyczna Polski: Klimat dla Polski Polska dla klimatu, 1988 – 2018 – 2050;
- Krajowy Plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021 – 2030;
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028;
- Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych – VI AKPOŚK;
- Polityka Wodna Państwa do roku 2030r.

W projekcie planu uwzględniono istotne z punktu widzenia projektowanego planu cele:

- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych poprzez konieczność należytego zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem poprzez ujęcie, oczyszczenie i odprowadzenie ścieków, w tym ochronę środowiska wodnego,
- ochrony przed hałasem poprzez odpowiednią kwalifikację terenów – dla terenów objętych projektem planem obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku,
- ochrony powietrza atmosferycznego poprzez zmniejszanie emisji z transportu i sektora komunalnego oraz gospodarczego,
- postępowania z odpadami poprzez właściwe magazynowania i zagospodarowania odpadów oraz utrzymanie czystości i porządku,
- ochrony bioróżnorodności poprzez ustalenie określonych wskaźników zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej.

1.4. Informacje o przyjętych założeniach i zastosowanych metodach

Prognozę opracowano na podstawie analizy ustaleń zawartych w projekcie planu, a także informacji o istniejącym sposobie użytkowania. Analizowano zasady zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym przeznaczenia oraz parametry i wskaźniki urbanistyczne, a także uwarunkowania

środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz wymagania w stosunku do ochrony środowiska i zapobiegania szkód w środowisku. Sposób opracowania Prognozy został podporządkowany metodyce właściwej dla planowania strategicznego. Celem niniejszej Prognozy, opracowywanej równocześnie z projektem planu jest ocena możliwych oddziaływań na środowisko, które mogą być spowodowane realizacją zabudowy i zagospodarowania terenu określonych w projekcie planu. W celu opracowania prognozy wykonano inwentaryzację urbanistyczną z uwzględnieniem istniejącego stanu zagospodarowania przestrzennego oraz aspektów przyrodniczych. Przeanalizowano również stan środowiska pod kątem jego problemów. Analizując proponowane w planie zasady zabudowy i zagospodarowania postawiono następujące pytania, które usprawniły proces powstawania dokumentu: czy zrealizowane na podstawie planu zagospodarowanie może spowodować znaczące negatywne skutki dla poszczególnych komponentów środowiska i ludzi, jeśli tak, to jakie; czy jest to najlepsze, najbardziej racjonalne zagospodarowanie terenu w tej części miasta; jak te zmiany wpłyną na środowisko i ludzi.

Prognozę oddziaływania sporządzono z wykorzystaniem dostępnych danych tj. informacji pozostających w zasobach administracji rządowej i samorządowej, danych statystyki publicznej oraz państwowego monitoringu środowiska, a także materiałów powszechnie dostępnych, jak: programy, strategię, plany.

Dodatkowo wykorzystano następujące dokumenty:

- Inwentaryzacja przyrodnicza Miasta Opole, aktualizacja (2017r.)
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta Opola⁴, (2024r.)
- Mapa hałasu dla miasta Opole⁵, (2022r.)
- Aktualizacja Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola⁶, (2024r.)
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego⁷, (2024r.)
- Aktualizacja „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego”⁸, (2023r.)
- Plan adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do roku 2030⁹, (2019r.)
- Ortofotomapa Opola wykonana w roku 2024.

Ponadto by przyrzeć się dokładniej aktualnemu stanowi środowiska wykorzystano następujące geoserwisy mapowe:

- Airly: Monitoring jakości powietrza w Polsce i Europie
<https://airly.org/map/pl/>, data pozyskania informacji: czerwiec 2025
- GeoLOG: Aplikacja do udostępniania informacji Centralnej Bazy Danych Geologicznych
<https://geolog.pgi.gov.pl/>, data pozyskania informacji: czerwiec 2025
- Geoserwis GDOŚ: Centralny rejestr form ochrony przyrody
<https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/?usedesktop=true>, data pozyskania informacji: czerwiec 2025

⁴ Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Opola, ekovert Łukasz Szkudlarek, 19 grudnia 2024;

⁵ Mapa akustyczna dla miasta Opole; KFB ACOUSTICS Sp. z o.o., ACESOFT Sp. z o.o., listopad 2022;

⁶ Uchwała nr X/164/24 Rady Miasta Opola z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola”

⁷ Uchwała nr II/11/2024 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 maja 2024 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego”

⁸ Uchwała nr LVII/592/2023 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 września 2023 r. w sprawie określenia aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego”

⁹ Uchwała nr VII/124/19 Rady Miasta Opola z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie przyjęcia „Planu adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do roku 2030”

- SI2PEM: Mapa promieniowania elektromagnetycznego
<https://si2pem.gov.pl/>, data pozyskania informacji: czerwiec 2025

Porównując projektowane w planie zasady zabudowy i zagospodarowania z analizą stanu środowiska, posłużono się zmodyfikowaną na potrzeby opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **metodą oceny wpływu zamierzonego zagospodarowania na środowisko**. W przedmiotowej analizie wykorzystano macierz interakcji, metodę indukcyjno-opisową oraz metodę analogi do oceny oddziaływań o podobnej specyfice (podobnej funkcji, zabudowie i zagospodarowaniu). W macierzy zaproponowanej w niniejszej prognozie (Tabela 7) oceniano wpływ wszystkich przeznaczeń terenu na poszczególne komponenty środowiska tj. powierzchnia ziemi, zasoby naturalne, wody powierzchniowe i podziemne, różnorodność biologiczna, powietrze, klimat, fauna i flora, formy chronione, krajobraz, ludzie, zabytki i dobra materialne oraz powiązania zewnętrzne.

Poszczególnym oddziaływaniom przyporządkowano wagi w skali **od 3 do -3**, gdzie interpretacja jest następująca:

- waga 3 – oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska,
- waga 2 – oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku,
- waga 1 – oddziaływanie korzystne niepowodujące widocznych zmian w środowisku,
- waga 0 – oddziaływanie obojętne,
- waga - 1 – oddziaływanie niekorzystne niepowodujące widocznych zmian w środowisku,
- waga - 2 – oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku,
- waga - 3 – oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska.

Ocena ogólna oddziaływania – średnia arytmetyczna z oceny poszczególnych komponentów dla projektowanego sposobu zagospodarowania pozwoliła określić:

- które ustalenia planu cechują się korzystnym, obojętnym lub niekorzystnym oddziaływaniem na środowisko,
- które komponenty środowiska będą objęte najbardziej korzystnym wpływem, które komponenty środowiska będą najbardziej narażone na niekorzystne oddziaływania, a na które brak jakiegokolwiek oddziaływania,
- które ustalenia planu mogą mieć oddziaływania o charakterze znaczącym (waga -2 i -3),
- jaki jest ogólny wpływ realizacji ustaleń planu na środowisko.

Oceniając wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska skonstruowano tabelę (Tabela 8), w której oceniano, czy jest to oddziaływanie:

- korzystne/obojętne/niekorzystne,
- chwilowe/stale,
- krótkoterminowe/długoterminowe,
- bezpośrednie/pośrednie.

Projektowane w planie zasady zabudowy i zagospodarowania przeanalizowano pod kątem występowania w katalogu przedsięwzięć zawartych w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*¹⁰. Na tej podstawie wskazano zagospodarowanie, którego realizacji i eksploatacja może znacząco oddziaływać na środowisko, w tym zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (jeśli takie mogłoby wystąpić).

Ponadto przeprowadzono symulację wariantu „0” (za wariant „zerowy” przyjęto stan zabudowy i użytkowania, który występuje na terenie obecnie, czyli jest to zagospodarowanie zrealizowane na podstawie dotychczas wydanych decyzji administracyjnych).

Zakres przedmiotowy Prognozy został dostosowany do skali planu oraz stopnia jego szczegółowości i precyzji jego ustaleń. Jest on zgodny z wymogami określonymi w art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowisk w Opolu oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Opolu.

1.5. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu planu

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 55 ust. 5 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* Prezydent Miasta Opola zobowiązany jest do prowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu. Monitorowanie skutków wdrożenia form zagospodarowania proponowanych w planie jest skomplikowanym procesem, szczególnie w krótkim przedziale czasowym, ponieważ dopiero w dłuższej perspektywie zmiany w zagospodarowaniu mogą być zauważalne. Narzędziami, przydatnymi w tej analizie powinny być:

- wskaźniki dotyczące zmian w powierzchni zajętej przez poszczególne formy zagospodarowania przestrzeni,
- liczba wydawanych pozwoleń na budowę obiektów o różnym przeznaczeniu,
- liczba nowo wznoszonych budynków/budowli,
- liczba posadzonych/usuniętych drzew i krzewów,
- wskaźniki dotyczące jakości powietrza, jakości wód, poziomu hałasu.

Pojawienie się jakichkolwiek niezgodności powinno skutkować podjęciem stosownych działań mających na celu wyegzekwowanie od właścicieli lub zarządców terenów lub obiektów dostosowania

¹⁰ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.2019.1839)

się do określonych norm środowiskowych. Dodatkowo zgodnie z wymogiem art. 55 ust. 3 pkt. 5 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, po uchwaleniu planu dołącza się do niego pisemne podsumowanie wraz z uzasadnieniem zawierające m.in. propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu. System monitoringu powinien być tak zaplanowany, aby pozwolić na kontrolę zmian zachodzących w środowisku spowodowanych realizacją ustaleń planu.

System oceny skutków realizacji projektu planu powinien być oparty na odpowiednio dobranych wskaźnikach presji, stanu i reakcji. Monitoring może być prowadzony w oparciu o wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzje o pozwoleniu na budowę, zgłoszenia budowlane, przeglądy ekologiczne, inne decyzje administracyjne itp. Prezydent Miasta Opola może występować o przedłożenie wyników monitoringu prowadzonego przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, Generalnego Inspektora Ochrony Środowiska, Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, Wojewodę, Starostę, a także korzystać z rejestru wydanych decyzji, będących w zasobie gminnym lub powiatowym. Zgodnie z obowiązującymi przepisami *Ustawy Prawo ochrony środowiska*¹¹, a także *Ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska*¹² monitoring jakości powietrza, wód, gleb i ziemi oraz poziomu hałasu i pól elektromagnetycznych realizowany jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (poprzez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Opolu), przez Starostę lub podmiot gospodarczy. Prowadząc analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub innych dostępnych źródeł należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru objętego projektem planu.

1.6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Realizacja zapisów planu nie będzie implikować transgranicznych oddziaływań na środowisko, ponieważ Opole leży w odległości około 50 km, od najbliższej granicy państwa z Republiką Czeską, a skala przedsięwzięć związana z realizacją ustaleń planu będzie mieć charakter lokalny i jakiegokolwiek oddziaływania tych przedsięwzięć zamkną się w granicach miasta.

¹¹ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2025.647)

¹² Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U.2024.425)

2. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH POTENCJALNYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ JEGO ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

2.1. Położenie administracyjne i fizyczno-geograficzne

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Chmielowice IV” w Opolu stanowi teren położony w zachodniej części miasta. Granice wyznaczają po stronie północno- wschodniej ul. Dworcowa, z strony południowo- zachodniej oraz północno-zachodniej ul. Nyska, od strony południowo- wschodniej ul. Sienna oraz tereny rolne. Opracowywany obszar jest zagospodarowany przez **nieaktualny** plan miejscowy zawarty w uchwale Nr XXXI/231/06 Rady Gminy w Komprachcicach z dnia 26 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Chmielowice.

Sposób zagospodarowania nieaktualnego planu obejmujący teren opracowania to tereny:

- 1MN- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 2MN- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 2P/S/UK- tereny działalności gospodarczej produkcyjnej, składowej i usługowej;
- 3MN- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- KK- drogi i ulice oraz ciągi pieszo jezdne;
- KZ- drogi i ulice oraz ciągi pieszo jezdne;
- MU- tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej;
- RPr- tereny urządzeń produkcji roślinnej;
- RR- tereny stawów hodowlanych;
- RZ- tereny trwałych użytków zielonych;

Przystąpienie do sporządzenia planu miejscowego na analizowanym obszarze uzasadniają następujące fakty:

- zaprojektowanie planu miejscowego.
- konieczność wprowadzenia odpowiednich zapisów regulujących sposób zagospodarowania terenów, w tym określenie wskaźników urbanistycznych (maksymalna i minimalna intensywność zabudowy, wskaźnik miejsc postojowych, udział powierzchni biologicznie czynnej itp.)
- wprowadzenie nowych funkcji, które przyczynią się do rozwoju gospodarczego na danym planie.

Pod względem regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski według J. Kondrackiego teren opracowania położony jest w obrębie prowincji Nizy Środkowoeuropejskiego, Podprowincji Niziny Środkowopolskiej, w megaregionie Pozaalpejskiej Europy Środkowej, w makroregionie Nizinie Śląskiej, w obrębie mezoregionu Równiny Niemodlińskiej.

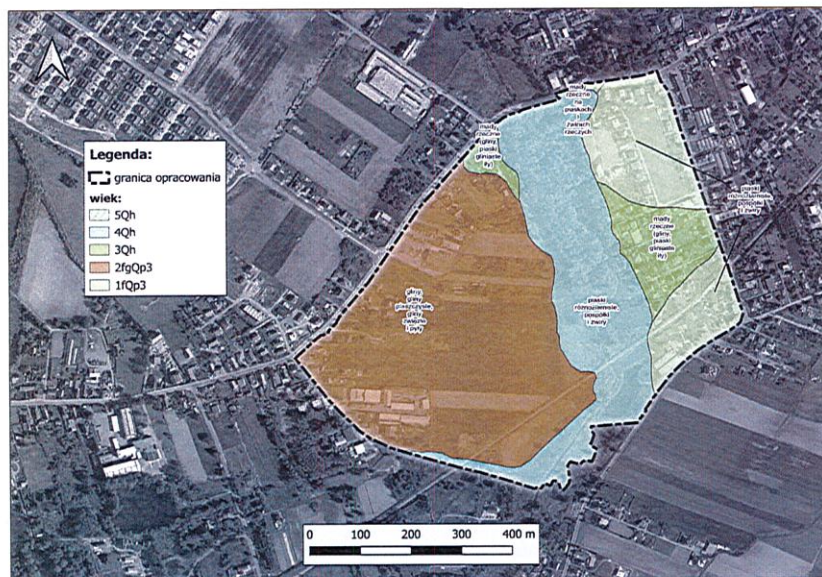
2.2. Budowa geologiczna, ukształtowanie terenu oraz sposób użytkowania terenu

Zgodnie z *Mapą geologiczno- gruntową*, obszar objęty planem jest zróżnicowany litologicznie. W tabeli 1 znajduje się zestawienie występujących na analizowanym obszarze utworów geologicznych i ich wieku. Dla warstwy uwzględniono również ocenę przydatności do zabudowy.

Tabela 1 Zasoby geologiczno- gruntowe na obszarze planu

Litologia	Wiek [symbol]	Wiek [nazwa]	Ocena przydatności do zabudowy
Mady rzeczne (gliny, piaski gliniaste iły)	³ Q _h	Czwartorzęd- holocen	Grunt są słabonośne o ograniczonej przydatności jako podłoże budowlane. Wymagają ochrony przed wpływem wody. Mogą przenosić obciążenia do 150 kPa. Grunty wysadzinowe i aktywne koloidalnie. Wymagają ochrony pod wpływem wody w przypadku zabudowy podpiwnicznej oraz drenaży opaskowych do odprowadzania wody.
Mady rzeczne na piaskach i żwirach rzecznych	⁴ Q _h	Czwartorzęd- holocen	Stropowe grunty spoiste o ograniczonej przydatności jako podłoże budowlane. Mogą przenosić obciążenia do ok. 150 kPa. Są to grunty wysadzinowe i aktywne koloidalnie. Wymagają bezpośredniej ochrony przed wpływem wody.
Piaski różnoziarniste, pospółki i żwiry	¹ Q _p ³	Czwartorzęd- plejstocen	Grunty mało lub równomiernie ściśliwe o bardzo dobrych własnościach jako podłoże dla posadowień bezpośrednich budowli. Mogą przenosić obciążenia ponad 250 kPa. Możliwa lokalizacja obiektów podpiwnicznych bez ograniczeń.
Piaski różnoziarniste, pospółki i żwiry	⁴ Q _h	Czwartorzęd- holocen	Grunty mało i równomiernie ściśliwe o dobrych własnościach jako podłoże dla posadowień bezpośrednich budowli. Mogą przenosić 200 kPa. W obszarze chronionym wałami powodziowymi mogą być wykorzystane jako podłoże budowlane.
Gliny, gliny piaszczyste, gliny zwigzłe i pyły. Osady fluwioglacjalne zlodowacenia środkowopolskiego	¹⁰ Q _p ³	Czwartorzęd- plejstocen	Grunty wykazują korzystne właściwości jako podłoże dla posadowień bezpośrednich. Mogą przenosić obciążenia do ok. 150-200 kPa. Grunty wysadzinowe i aktywne koloidalnie. Wymagają ochrony w wykopach otwartych Możliwa jest lokalizacja obiektów podpiwnicznych pod warunkiem zastosowania drenaży opaskowych

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Miasta Opola, 2024r.

Rysunek 1 Warunki litologiczne

Źródło: opracowanie własne na podstawie Ekofizjografii

Zgodnie z *Mapą geologiczno-gruntową* obszar objęty projektem planu pod względem geomorfologicznym zlokalizowany jest w 5 strefach litologicznych, które w południowo-zachodniej części są osadami fluwioglacjalnymi zlodowacenia środkowopolskiego, oraz w północno-wschodniej części są osadami rzecznyymi. Grunty na południowym-zachodzie są nieskaliste spoiste i słabo spoiste twardoplastyczne i plastyczne. Oceniając ogólną możliwość zagospodarowania, grunty niezabudowane znajdujące się na południowo-zachodniej części opracowania wykazują korzystne właściwości dla posadowień bezpośrednich. Tereny znajdujące się w okolicy Prószkowskiego Potoku wykazują słabe bądź dobre właściwości do posadowień, lecz bliskość cieku oraz ich charakter wymagają drenaży opaskowych do odprowadzania wody. Na obszarze opracowania występują linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV.

2.3. Gleby i walory glebowe

Zgodnie mapą „*Typów i podtypów gleb*” na obszarze objętym projektem planu występują grunty terenów zabudowanych, gleby brunatne właściwe oraz czarne ziemie zdegradowane i szare ziemie oraz mady.

Tabela 2 Warunki glebowe na obszarze planu

Typ gleby	Charakterystyka
Czarne ziemie zdegradowane i szare ziemie	Występują na północnym-wschodzie opracowania. Generalnie dominującymi gatunkami gleb są piaszki o różnych frakcjach mechanicznych, ewentualnie gliny lekkie, wszystkie podścielone glinami średnimi, glinami lekkimi, piaskiem luźnym, wyjątkowo ilami. Na terenie opracowania jednak dominują na terenach dawno i dość intensywnie odwodnionych, w związku z czym część z nich ma charakter czarnych ziem wylugowanych.
Gleby brunatne właściwe	Wymienione typy gleb powstały z utworów piaszczystych pochodzenia wodnolodowcowego oraz z piaszków rzecznych starszych teras Odry. Pod względem gatunkowym reprezentowane są przede wszystkim przez piaszki gliniaste lekkie, piaszki słabo gliniaste i piaszki gliniaste mocne podścielone piaskami luźnymi lub żwirami piaszczystymi.
Mady	Mady powstają w procesie akumulacji utworów aluwialnych w związku z przepływem wód powierzchniowych przy udziale najczęściej znacznych wahań zwierciadła wód gruntowych. Charakterystyczne dla nich jest występowanie zwłaszcza na terenach współczesnych dolin zalewowych o stosunkowo płytkim poziomie wód gruntowych, często z okresową możliwością podtapiania lub zalewów. Mady, biorąc pod uwagę skład mechaniczny, reprezentowane są przez różnorodną gliny oraz różnorodną piaszki, zalegające głównie na piaskach, ewentualnie również na utworach słabo przepuszczalnych, tj. na pyłach i ilach. W klasyfikacji siedlisk łąkowych, mady stanowią łęgi właściwe i należą do gleb żyznych, o dobrych i bardzo dobrych właściwościach dla użytkowania rolnego.

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Miasta Opolu, 2024 r.

2.4. Klimat

Klimat lokalny kształtowany jest przez zespół warunków naturalnych, obejmujących m.in. rzeźbę terenu, pokrycie terenu, głębokość wód gruntowych, ilość i wielkość cieków wodnych, rodzaj gruntów.

Zgodnie z „*Mapą uwarunkowań ekofizjograficznych*”, dostępną w *Ekofizjografii*, na obszarze objętym planem w południowo-zachodniej części występują tereny o średnio korzystnych uwarunkowaniach (IVC). Dalej występują tereny o mało korzystnych warunkach geologiczno-gruntowych oraz średnio korzystnych warunkach wodnych (VA). Następnie na obszarze planu występują fragmenty o niekorzystnych warunkach geologiczno-gruntowych oraz wodnych. Na północnym wschodzie opracowania występują korzystne warunki geologiczno-gruntowe z możliwością występowania ścieżki wody w poziomie fundamentów obiektów.

Rysunek 2 Uwarunkowania ekofizjograficzne na obszarze planu

Źródło: opracowanie własne na podstawie Ekofizjografii

Głównym kierunkiem nawietrzania jest kierunek NW. Na analizowanym terenie występują lokalne modyfikacje w postaci terenów zadrzewionych, które cechują się korzystnymi własnościami bioklimatycznymi oraz specyficznym mikroklimatem. Na terenie opracowania występują tzw. Jeziora chłodu. Obszary wodne zmieniają temperaturę oraz powietrze w otoczeniu.

Monitoring wspomagający ocenę jakości klimatu na terenie miasta dokonywany jest za pomocą czujników Airly. Czujniki Airly to niewielkie urządzenia, które mierzą poziom wilgotności, ciśnienie oraz temperaturę na zewnątrz. Sensory odczytują w czasie rzeczywistym serię parametrów na temat aktualnego stanu klimatu w lokalizacji, w której są umieszczone. Na terenie miasta zlokalizowane jest 40 czujników, umieszczonych zwykle na budynkach użyteczności publicznej. Na obszarze planu nie ma zlokalizowanego czujnika. Najbliższy czujnik zlokalizowany jest ok. 0,2 km od granicy planu, pod nazwą „instalacja 116071” oraz zlokalizowany jest przy ul. Nyskiej. Temperatura to miara ciepła w atmosferze. W Polsce wyrażana w stopniach Celsjusza [°C]. Temperatura w 2024 roku najmniejszy wynik uśredniony osiągnęła w styczniu (1°C), największy w sierpniu i wrześniu (23°C), a średnia z całego roku wyniosła 13°C. Wilgotność powietrza to miara ilości pary wodnej w atmosferze. Wyrażana jest jako wartość względna, czyli procentowy stosunek aktualnej ilości, jaką powietrze może pomieścić przy danej temperaturze. Wyrażana jest w procentach [%]. Minimalna Wilgotności wyniosła 61% w maju, maksymalna w grudniu 88%, średnia wyniosła 74%. Ciśnienie atmosferyczne to siła z jaką powietrze napiera na powierzchnię ziemi. Wyrażane w hektopaskalach [hPa]. Pomiar ciśnienia minimalny wynik zaobserwował w lutym (1004 hPa), maksymalny w grudniu (1013 hPa), średnia z całego roku wyniosła 1008 hPa.

Tabela 3 Średnia roczna dot. wskaźników klimatycznych

rok	Temperatura	Wilgotność	Ciśnienie
2021	9	81	1016
2022	11	74	1018
2023	12	76	1008
2024	13	74	1008

Źródło: opracowanie własne

Klimat lokalny kształtowany jest przez zespół warunków naturalnych, obejmujących m.in. rzeźbę terenu, pokrycie terenu, głębokość wód gruntowych, ilość i wielkość cieków wodnych, rodzaj gruntów. Zgodnie z Ekofizjografią na terenie Opola w celu rozpoznania klimatu lokalnego Opola, miasto podzielono na typy zabudowy i pokrycia terenu według klasyfikacji LCZ (Local Climate Zones). Do wyznaczenia Lokalnych Stref Klimatycznych (LCZ) dla badanego miasta zastosowano przekształcenie klas pokrycia terenu na podstawie danych Urban Atlas, zidentyfikowano 12 typów klimatu lokalnego - połowa z nich jest związana z terenami zabudowanymi, a połowa z terenami otwartymi. Obszar charakteryzuje się krajobrazem przyrodniczo- kulturowym ukształtowanym w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzennej przez człowieka. Występuje jako typ osadniczy- miejscowość o zwartej wielorzędowej zabudowie o charakterze wiejskim. Teren opracowania kształtuje się jako typ klimatyczny B- drzewa rozproszone (LCZ B) oraz D- roślinność niska (LCZ D), o krajobrazie falistym, charakteryzującym się terenami o łagodnych oraz niewielkich deniwelacjach.

Według Audytu Krajobrazowego wykonanego w 2025 roku, obszar opracowania charakteryzuje się falistym typem rzeźby. Występuje w grupie krajobrazów przyrodniczo-kulturowych ukształtowanych w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzennej przez człowieka, w typie podmiejskim i osadniczym, jako zwarta wielorzędowa zabudowa o charakterze wiejskim. Teren opracowania nie znajduje się w obszarze propozycji form ochrony w obszarze chronionym, w obszarze lokalnych form architektonicznych oraz w krajobrazach priorytetowych ujętych w powyższym dokumencie.

2.5. Hydrografia wraz ze stanem wód

Zgodnie z mapą „Stref stosunków wodnych” obszar objęty planem zlokalizowany jest w zasięgu utworów ogólnokredowych. Zasilanie poziomów wodonośnych głównie z opadów atmosferycznych w przypadku IB. W przypadku IIIA wahania są uzależnione od warunków atmosferycznych oraz wodostanów rzek. Teren posiada 4 jeziora niewyróżnione. Nie jest zdrenowany oraz zmeliorowany. Nie występuje na nim ryzyko powodzi. Obszar znajduje się ok. 3 km. od strefy zagrożonej powodzią w wyniku zniszczenia wału.

Tabela 4 Warunki hydrograficzne na obszarze planu

Strefa	Ogólna charakterystyka	Ocena warunków wodnych
IIA	Rejon obniżen pojeziernych wypełnionych nieprzepuszczalnymi glinami i ilami, gdzie w okresie intensywnych opadów możliwe jest stagnowanie wody w strefie przypowierzchniowej.	Warunki dla lokalizacji zabudowy mało korzystne. Nie należy lokalizować obiektów podpiwniczonych. Tereny powinny być odpowiednio zdrenowane na całej

Strefa	Ogólna charakterystyka	Ocena warunków wodnych
		powierzchni przewidzianej na zabudowę. Występuje trudność z odprowadzaniem wód opadowych.
IIIB	Woda gruntowa w utworach piaszczysto- zwirowych tarasów rzecznych Odry i jej dopływów w strefie głębokości 1-2 pp.t	Warunki dla lokalizacji zabudowy obiektów podpiwnicznych niekorzystne. Preferowana lokalizacja obiektów niepodpiwnicznych.
IIIC	Woda gruntowa w utworach piaszczysto- zwirowych tarasów zalewowych Odry i jej dopływów oraz lokalnych obniżeniach w strefie głębokości do 1,0 m ppt. Tereny okresowo podtapiane.	Warunki dla lokalizacji zabudowy niekorzystne. W obszarze tarasów możliwa jest lokalizacja obiektów niepodpiwnicznych po podniesieniu powierzchni terenu nasypem. Na obszarach przyległych do koryta Odry i jej dopływów lokalizacja zabudowy nie jest wskazana.

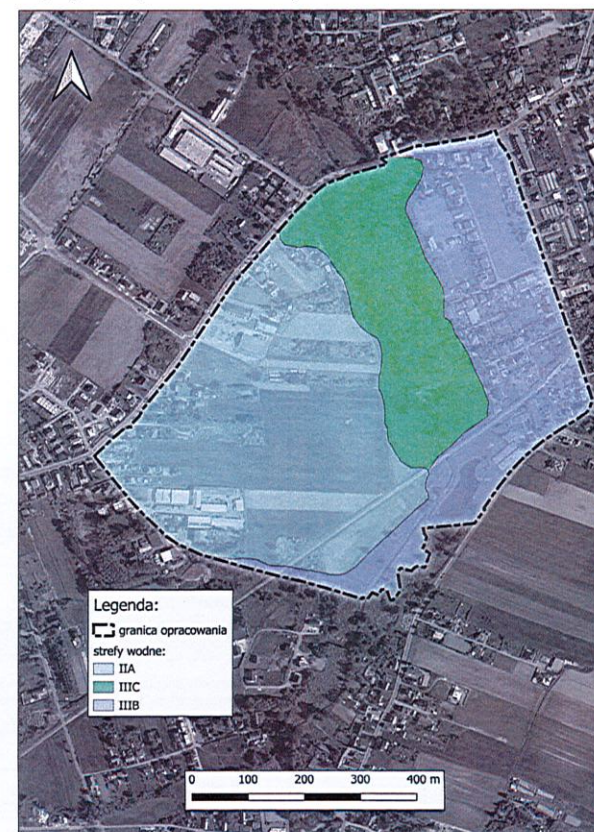
Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Miasta Opola, 2024 r.

Na obszarze planu występuje rzeka Prószkowski Potok, 4 zbiorniki oraz 1 rów melioracyjny R-10. Spływ wód następuje w kierunku północnym. Stopień wrażliwości zlewni wód powierzchniowych jest niski. Obszar nie jest narażony na niebezpieczeństwo powodzi z tytułu zagrożeń zbiornikowych lub powodzi rzecznej. Obszar nie jest również zagrożony podtopieniami.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry obszar objęty projektem planu położony jest w granicach:

- Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) o numerze PLGW6000127 o dobrym stanie wód, zagrożonej nieosiągnięciem celów środowiskowych Ramowej Dyrektywy Wodnej;
 - o Powierzchnia [km2] 1872.46926553
 - o Dorzecze: Odra
 - o Region wodny Górnej Odry
 - o Ryzyko- zagrożona
 - o Stan chemiczny badany w roku 2019- słaby DW
 - o Stan ilościowy badany w roku 2019- dobry DW

- o Stan ogólny badany w roku 2019- słaby DW

Rysunek 3 charakterystyka stref na obszarze opracowania

Źródło: opracowanie własne na podstawie Ekofizjografii (2024r.)

- Jednolitej Części Wód Rzecznych (JCWP) o kodzie RW60001011989 Prószkowski Potok
W programie przewiduje się wzrost ekstremalnej temp. dodatniej, wzrost opadów nawałnych oraz wzrost prawdopodobieństwa suszy. Stan ekologiczny rzeki ocenia się jako słaby, stan chemiczny poniżej dobrego. Ogólna ocena to zły stan wód.

Obszar objęty planem znajduje się w zasięgu występowania struktur wodonośnych gromadzących wodę w ośrodku krasowo-szczelinowym Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 333 Zbiornik Opole-Zawadzkie, ośrodku porowo-szczelinowym Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 335 Zbiornik Krapkowice-Strzelce Opolskie i ośrodku porowo-szczelinowym Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 336 Niecka Opolska.

Monitoring wód na terenie Opola prowadzony jest zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej. Zgodnie z Aktualizacją Planu Gospodarowania Wodami obszar objęty planem znajduje się w zasięgu nr 127 o dobrym stanie wód oraz JCWP Odra od Osobłogi do Małej Panwi o kodzie PLRW60002111799 o złym stanie wód, zagrożonej osiągnięciem celów środowiskowych Ramowej Dyrektywy Wodnej. Wdrożenie skutecznych i efektywnych działań naprawczych wymaga szczegółowego rozpoznania wpływu zidentyfikowanej presji i możliwości jej redukcji.

W kolejnych latach Główny Inspektorat Ochrony Środowiska prowadził pomiary w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Zgodnie z wynikami monitoringu w ramach JCWPd 127 prowadzono pomiary w czterech punktach w rejonie Wrzosek. Jakość wód w badanych punktach wynosiła od klasy II (dobry stan wód) do klasy V (zły stan wód). Ponadto wyznaczono dwa punktu w Dobrzeńcu Małym (gm. Dobrzeń Wielki). Ocena wskazała zły stan wód (IV i V klasa). Ponadto JCWPz Odra od Osobłogi do Małej Panwi o kodzie PLRW60002111799 była oceniana w roku 2020 (brak oceny w kolejnych latach). Oceniono wówczas zły stan wód.

2.6. Uwarunkowania przyrodnicze i krajobrazowe

Obecna szata roślinna obszaru jest wynikiem przede wszystkim oddziaływań i czynników antropogenicznych. Zgodnie z mapą „Kompleksów przydatności gleb” będącą częścią *Opracowania ekofizjograficznego podstawowego dla Miasta Opola w 2014 roku* obszar objęty projektem planu stanowią kompleksy orne pszenne dobre. Poniżej zestawiono charakterystykę gleb, a także ocenę przydatności do zabudowy oraz zalecenia do planów miejscowych.

Tabela 5 Wartości przyrodnicze na obszarze planu

	Symbol	Typy siedlisk i ich charakterystyka	Ocena przydatności oraz zalecenia do planu
Kompleksy gleb orných	Kompleks pszenne dobry (2)	Obejmuje obszary o dobrych warunkach fizjograficznych dla rolnictwa	Wskazane jest utrzymywanie obszarów w użytkowaniu rolnym. Ewentualne przeznaczenie pod inne formy użytkowania powinny uwzględniać wartość przyrodniczą oraz klasę bonitacyjną.
	Kompleks żytni bardzo dobry (4)	Są to siedliska, w których skład wchodzi najlepsze gleby lekkie utworzone najczęściej z piasków gliniastych zalegających na zwięższych podłożach.	Kompleks obejmuje obszary o dużej przydatności rolniczej, o elastycznych lecz zwykle znacznych wartościach użytkowych, łatwych do poprawy przy odpowiednich zabiegach agrotechnicznych. Ewentualne przeznaczenie pod inne formy powinno uwzględniać wartość siedliska oraz klasę bonitacyjną.
	Kompleks żytni dobry (5)	Są to siedliska o różnym stopniu nachylenia w obrębie takich typów rzeźby jak aluwialne doliny rzeczne z madami, a także na starszych tarasach akumulacyjnych. Występuje również na fluwiogłaciacyjnych wysoczyznach z glebami brunatnoziemnymi, czarnymi ziemiami i glebami bielicoziemnymi.	Kompleks wykazuje szczególne powiązania z uziarnieniem gleb. Wszystkie zaliczane do niego gleby powstały z piasków gliniastych lekkich podścielonych utworami przepuszczalnymi, tj.: różnoziarnistymi piaskami i żwirami, a wyjątkowo glinami. Gleby te są wrażliwe na zmianę stosunków wodnych związanych z okresowym występowaniem okresów suszy.

	Symbol	Typy siedlisk i ich charakterystyka	Ocena przydatności oraz zalecenia do planu
Kompleksy trwałych użytków zielonych	Kompleks użytków zielonych średnich (2z)	W skład kompleksu wchodzi łąki i pastwiska na glebach mających gorsze właściwości fizyczne i chemiczne od kompleksów dobrych i bardzo dobrych	Jest to kompleks o średniej przydatności użytkowej, dla którego wskazane jest utrzymywanie w systemie trwałych użytków zielonych z zakazem zajmowania łąk na rzecz gruntów orných.

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Miasta Opola, 2015 r.

Zgodnie z „Inwentaryzacją przyrodniczą Miasta Opole” (2015r.) oraz „Aktualizacją Inwentaryzacji przyrodniczej Miasta Opole” (2017) oraz opierając się o dane występujące w geoservisie GDOŚ, w granicach obszaru planu znajduje się węzeł ekologiczny „Łąki w okolicach Dziekaństwa”, korytarz ekologiczny „Dolina Prószkowskiego Potoku”, siedliska chronione jako łąki wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91E0).

Według Audytu krajobrazowego¹³ wykonanego w 2025 roku obszar opracowania leży w krajobrazie oznaczonym kodem 16-318.55-31. Jest to krajobraz falisty, występujący na Równinie Niemodlińskiej jako krajobraz przyrodniczo-kulturowy ukształtowany w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzennej przez człowieka, w typie podmiejskim i osadniczym. Charakteryzuje się jako miejscowość o zwartej wielorzędowej zabudowie o charakterze wiejskim. Teren opracowania nie znajduje się w obszarze propozycji form ochrony w obszarze chronionym, w obszarze lokalnych form architektonicznych oraz w krajobrazach priorytetowych ujętych w powyższym dokumencie.

2.7. Zieleni urządzona

Za priorytetowe kierunki kształtowania terenów zieleni na planowanym obszarze uznaje się przede wszystkim utworzenie spójnego systemu przyrodniczego miasta, który zapewni połączenie z terenami zieleni otaczającymi miasto. W ramach koncepcji „green belt” wyróżnia się strukturę zielonych klinów „green wedges” czyli układ pasm terenów otwartych, który wnika z obszaru funkcjonalnego w głąb intensywnie zabudowanego centrum miasta. Zielone kliny spełniają przede wszystkim funkcję przyrodniczą (wpływają na klimat miasta, cyrkulację powietrza, jak również na zachowanie siedlisk przyrodniczych), strukturotwórczą (ograniczają rozwój rozpraszania zabudowy), społeczno-rekreacyjną (stanowią miejsca do wypoczynku), a także krajobrazową (poprawiają estetykę obszaru). Koncepcja systemu zieleni Opola zakłada stworzenie systemu klinów. Jednocześnie idea zakłada utworzenie zielonego pierścienia na zewnątrz miasta zapewniającego powiązanie przestrzenne pomiędzy klinami. Koncepcja systemu opiera się o powiązania ekologiczne pomiędzy ważnymi obszarami przyrodniczymi wewnątrz miasta oraz wynika z uwarunkowań zewnętrznych. Głównym klinem stanowiącym szkielet systemu zieleni Opola stanowi Odra. Uzupełnieniem są kliny obejmujące głównie tereny lasów, łąk, pastwisk, terenów pól uprawnych, ale również doliny mniejszych cieków. Istotą wdrażania systemu w mieście będzie utworzenie powiązań przestrzennych pomiędzy terenami

¹³ Uchwała nr XIV/158/2025 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 25 marca 2025 r.

zieleni naturalnej, a zielenią urządzoną poprzez wprowadzenie klinów zieleni do wnętrza miasta. Kliny systemu ekologicznego uwzględniają kierunki wiatru i stanowią będą korytarze przewietrzania miasta.

W obszarze planu występuje wiele obszarów zieleni naturalnej, tworzących kompleksy chronione. Teren opracowania jest w małym stopniu zurbanizowany z uwagi na specyficzne parametry fizjologiczno-geologiczne. Nie występują na nim wydzielone tereny zieleni urządzonej.

Zieleni urządzonej jest ujęta w zakresie i ujęciu powierzchni biologicznie czynnych wymaganych w zapisach planu miejscowego.

2.8. Walory kulturowe i zabytkowe

Zgodnie z zarządzeniem nr. OR-I.0050.638.2024 Prezydenta Miasta Opola z dnia 18 września 2024 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Opola wraz ze zmianami, na terenie opracowania stwierdzono obecność zabytku w postaci domu na ulicy Nyskiej 11.

2.9. Stan i źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego w rejonie opracowania związane jest z emisją niezorganizowaną, wywołaną ruchem komunikacyjnym drogowym oraz związanym z zanieczyszczeniem powietrza spowodowanym ogrzewaniem domów jednorodzinnych. Stanowi to główne źródło zanieczyszczeń w powietrzu na obszarze zabudowy. Lokalne pogorszenie warunków klimatu lokalnego i higieny atmosfery występuje w bezpośrednim sąsiedztwie pasów drogowych, w rejonie planu źródłem emisji są: ul. Nyska oraz ul. Dworcowa, najbardziej obciążone ruchem pojazdów mechanicznych. Pozostałe drogi w sąsiedztwie planu również mogą stanowić o jakości powietrza w rejonie planu. Emisja może mieć charakter napływowy. W rejonie obszaru objętego planem nie występują zakłady mogące być źródłem emisji zorganizowanej. Źródłem zanieczyszczeń do powietrza na terenach zwartej zabudowy jest emisja związana z ogrzewaniem gospodarstw domowych lub niewielkich punktów usługowych lub handlowych w sektorze komunalno-bytowym (tzw. emisja powierzchniowa), jest to emisja o charakterze niezorganizowanym. Emisja komunalno-bytowa jest generowana w obrębie obszaru planu, jak również może mieć charakter napływowy.

Na podstawie analiz przeprowadzonych w „Aktualizacji planu gospodarki niskoemisyjnej” (2024r.) na terenie Opola wg roku bazowego 2021 największe zużycie dotyczyło miejskiej sieci ciepłowniczej, następnie gazu i węgla. Zgodnie z „Aktualizacją programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego”, udostępnioną w 2024 roku na obszarze opracowania nie zlokalizowano stacji pomiarowych Państwowego Monitoringu Środowiska służącej do monitoringu powietrza. Zgodnie z klasyfikacją stref, obszar objęty projektem planu znajduje się w strefie miasto Opole. W roku kalendarzowym 2024r., zgodnie z roczną oceną jakości powietrza w województwie opolskim za rok 2023, odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych ozonu poziom celu długoterminowego – średnia 8-godzinna. Wartości dopuszczalne substancji w powietrzu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu. Poniżej przedstawione są stężenia substancji występujących w powietrzu: Średnia pomiaru Benzenu wynosiła 1 µg/m³. Średnia pomiaru Ozonu została wyznaczona za pomocą modelu matematycznego. Jego poziom wynosił 19 jednostek oraz nie wystąpiło przekroczenie poziomu docelowego (uśrednienie do 3 lat). Pomiary PM₁₀ w 2023 roku opierają się o punkt monitoringowy zlokalizowany na ul. Koszyka oraz ul. os. Armii Krajowej.

Średnie pomiarów wynoszą kolejno: 18 µg/m³ oraz 20 µg/m³. Pomiar pyłu PM_{2,5} w 2023 roku prowadzony był na stacji przy ul. Koszyka i na os. Armii Krajowej. Wyniki wskazują na wartość średnioroczną 14 µg/m³ na stacji przy ul. Koszyka, z kolei 15 µg/m³ na osiedlu Armii Krajowej. W formie tabelarycznej zostaną podane stężenia poszczególnych pierwiastków oraz substancji w pyłe zawieszonym PM₁₀, badane na stacji „Opole, os. Armii Krajowej”. Wyniki badań uzyskały ocenę A. Zostały wykonane metodą manualną.

Tabela 6 Stężenie pierwiastków i związków w powietrzu

Substancja	Wynik
Ołów (Pb)	0,006 µg/m ³
Arsen (As)	1,2 ng/m ³
Kadm (Cd)	0,3 ng/m ³
Nikiel (Ni)	0,9 ng/m ³
Benzo(a)piren B(a)P	1 ng/m ³

Źródło: opracowanie własne na danych „Roczna ocena w województwie opolskim za rok 2023”, GIOŚ, 2024r.

Zgodnie z danymi GIOŚ na podstawie oceny jakości powietrza na obszarze całego kraju (2019-2023) dla strefy miasto Opole wskazano na:

- 1 klasę SO₂
- 1 klasę NO₂
- 1 klasę CO
- 1 klasę C₆H₆
- Klasę 3a dla O₃
- Klasę 3b dla pyłów zawieszonych PM₁₀
- Klasę 2 dla pyłów zawieszonych PM_{2,5}
- Klasę 1 dla Ołowiu
- Klasę 1 dla Arsenu
- Klasę 1 dla Kadmu
- Klasę 1 dla Niklu
- Klasę 3b dla Benzopirenu

Klasyfikacja w ocenie pod kątem ochrony zdrowia wg. GIOŚ:

Klasa 1 – stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczały wartości dolnego progu oszacowania – istnieje obowiązek prowadzenia ciągłych pomiarów stężeń na stałych stanowiskach w odniesieniu do: SO₂, NO₂ na terenie aglomeracji o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, pyłu PM_{2,5} na terenie aglomeracji o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy i miast o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys.

Klasa 2 – na terenie strefy występowały stężenia zanieczyszczenia powyżej wartości dolnego progu oszacowania lecz nieprzekraczające wartości górnego progu oszacowania – Pięcioletnia ocena jakości powietrza w strefach w Polsce wykonana za lata 2014-2018.

Klasa 3a – na terenie strefy występowały stężenia zanieczyszczenia powyżej wartości górnego progu oszacowania, lecz nieprzekraczające wartości poziomów dopuszczalnych lub docelowych – wymagane są pomiary intensywne na stałych stanowiskach.

Klasa 3b – na terenie strefy rejestrowane były stężenia zanieczyszczenia powyżej wartości górnego progu oszacowania i jednocześnie powyżej wartości poziomów dopuszczalnych lub docelowych – wymagane są pomiary intensywne na stałych stanowiskach.

Zgodnie z Roczną oceną jakości powietrza w województwie opolskim za 2018 rok poszczególne strefy zostały zakwalifikowane do klasy C ze względu na przekroczenia następujących zanieczyszczeń:

- strefa miasto Opole (o kodzie PL1601) – stężeń średniodobowych pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz stężenia docelowego benzo(a)pirenu;
 - strefa opolska (o kodzie PL1602) – stężeń średniodobowych pyłu zawieszonego PM₁₀, stężeń dopuszczalnych średniorocznych pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz stężenia docelowego benzo(a)pirenu.
- Wartości dopuszczalne substancji w powietrzu określa *Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu*¹⁴

Monitoring wspomagający ocenę jakości klimatu na terenie miasta dokonywany jest za pomocą czujników Airly. Czujniki Airly to niewielkie urządzenia, które mierzą poziom wilgotności, ciśnienie oraz temperaturę na zewnątrz. Sensory odczytują w czasie rzeczywistym serię parametrów na temat aktualnego stanu klimatu w lokalizacji, w której są umieszczone. Na terenie miasta zlokalizowane jest 40 czujników, umieszczonych zwykle na budynkach użyteczności publicznej. Na obszarze planu nie ma zlokalizowanego czujnika. Najbliższy czujnik zlokalizowany jest ok. 0,2 km od granicy planu, pod nazwą „instalacja 116071” oraz zlokalizowany jest przy ul. Nyskiej. Do zobrazowania poziomu zanieczyszczenia występującego w okolicy obszaru występowania posłużono się danymi miesięcznymi z roku 2024. Dane obejmują pomiary parametrów PM₁; PM_{2,5} oraz PM₁₀ [µg/m³].

PM₁ to bardzo drobne cząstki o średnicy aerodynamicznej poniżej 1 mikrometra. Ultra drobny pył jest najbardziej niszczącym wariantem drobnych cząstek, ponieważ przenikają one przez płuca bezpośrednio do krwiobiegu i rozprzestrzeniają się do narządów. Pomiary PM₁ w 2024 roku wskazywały 6 µg/m³ jako minimalną w lipcu, maksymalna wyniosła 19 µg/m³ i przypadła na grudzień, a średnia wyniosła 11 µg/m³. PM_{2,5} to aerozole atmosferyczne (pył zawieszony) o średnicy nie większej niż 2,5 µm. Jest równie niebezpieczny dla zdrowia co PM₁, jeśli jego poziom jest wysoki, powoduje również duże szkody zdrowotne. Pomiar pyłu PM_{2,5} w 2024 roku wskazywał minimalne wartości w lipcu i wynosił 9 µg/m³, największa wartość wystąpiła w grudniu z wynikiem 33 µg/m³. Średnia PM_{2,5} wyniosła 17 µg/m³. PM₁₀ to mieszanina zawieszonych w powietrzu cząstek o średnicy nie większej niż 10 µm. W skład mogą wchodzić takie substancje toksyczne jak np. benzopireny, dioksyne i furany. Występowanie pyłów PM₁₀ związane jest m.in. z procesami spalania paliw stałych i ciekłych. Pomiar pyłu PM₁₀ najniższy wynik wskazywał również w lipcu (11 µg/m³), najwyższy w grudniu (41 µg/m³), a średnia wyniosła 22 µg/m³.

Podsumowując badania, nie można jednoznacznie stwierdzić jaki jest stan powietrza na obszarze objętym planem, ponieważ wyznaczono punkt pomiarowy na obszarze planu. Zanieczyszczenia mają

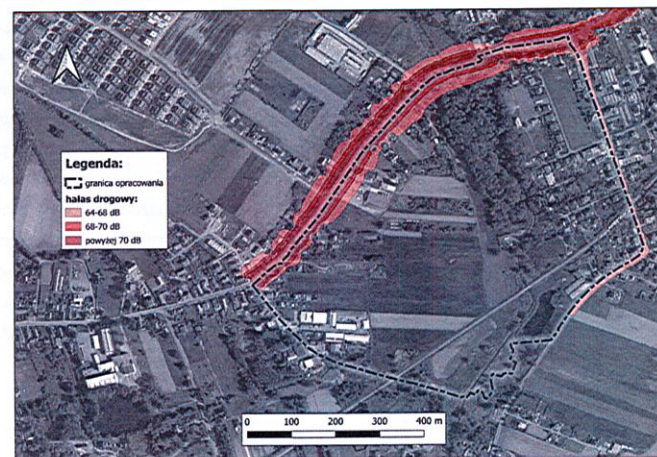
¹⁴ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U.2021.845)

możliwość rozprzestrzeniania się. Ponadto emisja może mieć również charakter napływowy. Parametry są korzystniejsze niż w innych rejonach miasta z uwagi na obecność terenów zielonych oraz relatywnie niższy poziom ruchliwości pojazdów komunikacyjnych.

2.10. Klimat akustyczny

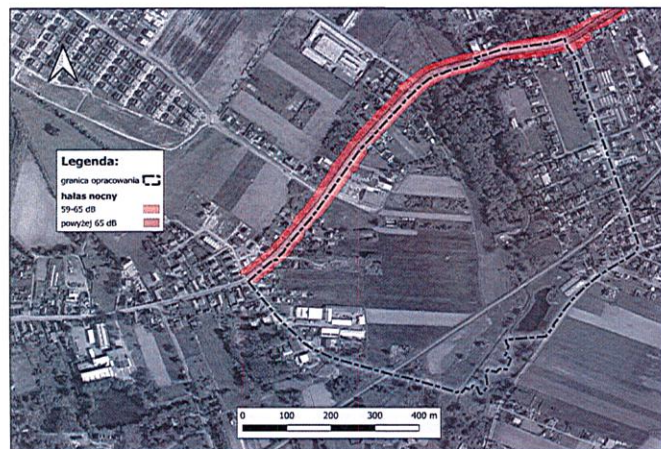
W rozumieniu Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego dotyczącej oceny i zarządzania poziomem hałasu, definiowany jest, jako niepożądane lub szkodliwe dźwięki powodowane przez działalność człowieka na wolnym powietrzu, w tym hałas emitowany przez środki transportu, ruch drogowy, ruch kolejowy, ruch samolotowy.

Zgodnie z „Mapą akustyczną” obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu generowanego przez ruch komunikacyjny z ul. Nyskiej. Poziom hałasu drogowego na obszarze planu kształtuje się do poziomu 64 dB do 70 dB (wskaźnik L_{DWN}) oraz od 59 dB do 65 dB (wskaźnik L_N). Poziom hałasu kolejowego na obszarze planu kształtuje się od 55 dB do 70 dB (wskaźnik L_{DWN}) 50 dB do 65 dB (wskaźnik L_N).

Rysunek 3 Poziom hałasu w dzień

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Mapa akustyczna Miasta Opola, KFB ACOUSTICS”

Rysunek 4 Poziom hałasu nocą

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Mapa akustyczna Miasta Opola, KFB ACOUSTICS”

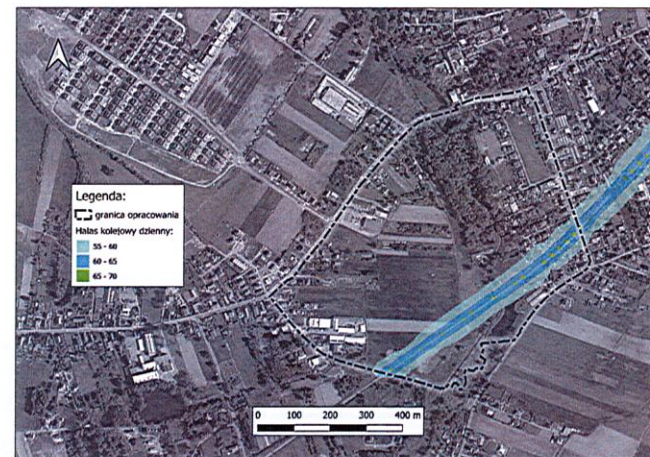
Wartości dopuszczalne zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku¹⁵. W planie sklasyfikowano następujące tereny chronione akustycznie:

Rysunek 4 imisja kolejowa nocna

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy akustycznej miasta Opole 2022

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U.2014.112)

Rysunek 5 imisja kolejowa dzienna

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy akustycznej miasta Opole 2022

- Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej
- Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług

Inne źródła hałasu o oddziaływaniu lokalnym (np. drobne punkty usługowe, handlowe wolnostojące lub towarzyszące zabudowie mieszkaniowej) nie mają istotnego znaczenia przy kształtowaniu klimatu akustycznego na całym omawianym terenie. Oddziaływanie akustyczne o małej uciążliwości pozostaje w tle hałasu komunikacyjnego.

2.11. Emitowanie pól elektromagnetycznych

Jak wynika z danych Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (2023r.), na terenie Opola dopuszczalne poziomy pola elektromagnetycznego nie są przekroczone. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, minimalny poziom dopuszczalny dla częstotliwości objętych monitoringiem, tj. w przedziale od 80MHz do 40GHz wynosi 28V/m (natężenie składowej elektrycznej pola). W miejscu tym należy wskazać, iż do roku 2020 obowiązywało rozporządzenie z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobie sprawdzania dotrzymania tych poziomów, gdzie dopuszczalny poziom dla częstotliwości objętych monitoringiem (w zakresie 3MHz-3GHz), w miejscach dostępnych dla ludności, wynosił 7V/m. Wśród punktów pomiarowych stałej sieci monitoringu w 2023 r. w Opolu zlokalizowano dwa punkty: O_2021_B_1 (ul. Niemodlińska) oraz O_2021_B_2 (ul. Sosnkowskiego). Wartość wskaźnika poziomu emisji pól elektromagnetycznych WME w punktach wynosiła odpowiednio 0.19 oraz 0.22, czyli znacznie poniżej minimalnego dopuszczalnego poziomu wynoszącego 28V/m.

Do zbadania poziomu oddziaływania na środowisko wykorzystano mapę pola elektromagnetycznego (PEM) udostępnioną w serwisie SI2PEM. Mapa PEM przedstawia położenie

stacji bazowych telefonii komórkowej i nadajników DVB-T na terenie Polski oraz wyniki pomiarów pola elektromagnetycznego (PEM) wykonywanych w ich otoczeniu. Wszystkie pomiary PEM realizowane są przez akredytowane laboratoria. W obszarze PEM obowiązują ściśle regulacje prawne określające m.in. dopuszczalne wartości natężenia PEM w środowisku oraz sposoby sprawdzania ich dotrzymania. Na obszarze opracowania nie ma zlokalizowanego punktu pomiaru. Pomiarowy jest oddalony od granicy opracowania o 130m. Raport sporządzony 03.02.2025r. przez NetWorks Sp. z o.o. Laboratorium Badań Środowiskowych na stacji bazowej 18422, na ul. na Otku 2, w rejonie obszaru objętego dopuszczalne poziomy pola elektromagnetycznego wynoszą mniej niż <1,33, a więc nie są przekroczone.

Na podstawie prowadzonych pomiarów stwierdzono brak przekroczeń ocenionych w odniesieniu do Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku¹⁶ oraz Rozporządzenia Ministra Klimatu w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku¹⁷.

2.12. Historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. z późn. zm. *Prawo Ochrony Środowiska*¹⁸ historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi to zanieczyszczenie ziemi, które zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r., jak również szkoda w środowisku w powierzchni ziemi w rozumieniu art. 6 pkt 11 lit. c ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie¹⁹, która została spowodowana przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat. Rejestr historycznych zanieczyszczeń ziemi prowadzi Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska na podstawie m.in. wykazu historycznych zanieczyszczeń ziemi prowadzonego przez starostę. Ważną kwestią jest fakt, że właściciel gruntu, który na swoim terenie stwierdzi historyczne zanieczyszczenie, jest zobowiązany niezwłocznie zgłosić to do RDOŚ (art. 101e ust. 1). Takiego rodzaju zgłoszenia mają charakter uzupełniający do obowiązkowych działań starosty. Właściciel powierzchni ziemi, na której występuje historyczne zanieczyszczenie jest zobowiązany do przeprowadzenia remediacji, czyli usunięcia lub zmniejszenia ilości substancji powodujących ryzyko w taki sposób, aby teren zanieczyszczony był bezpieczny dla zdrowia ludzi i stanu środowiska. Właściciel nieruchomości w oparciu o informacje o charakterze, skali, rodzaju historycznego zanieczyszczenia zobowiązany jest do opracowania projektu planu remediacji i jego ustalenia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. W obszarze opracowania nie zidentyfikowano potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. W związku z tym, starosta nie sporządził wykazu przedmiotowych zanieczyszczeń.

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U.2019.2448)

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U.2022.2630)

¹⁸ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2025.647)

¹⁹ Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U.2020.2187)

3. ANALIZA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

3.1. Istniejące problemy środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu dokumentu

Jak wynika z Ekofizjografii 2024r., obszar objęty projektem planu to tereny bagienno- łąkowe. Obszary reprezentujące krajobrazy należące do grupy krajobrazów przyrodniczych, w których przeważają naturalne elementów krajobrazu powinny w jak największym stopniu zachować swój naturalny charakter. W odpowiedzi na zagrożenia takie jak degradacja i ubożenie różnorodności biologicznej, należy dążyć do wdrożenia działań ochronnych i form ochrony przyrody. W celu zachowania walorów krajobrazowych zaleca się również ograniczenie rozwoju zabudowy na tych terenach, przy jednoczesnym dążeniu do poprawy stanu technicznego istniejącej infrastruktury, a zwłaszcza obiektów hydrotechnicznych zlokalizowanych wzdłuż Odry. Na większości terenu, wzdłuż Prószkowskiego Potoku zlokalizowane są gleby o mało korzystnych warunkach geotechnicznych – holocenijskie mady rzeczne na piaskach oraz piaski różnoziarniste. Z tego też względu te obszary są niekorzystne ze względu na posadowienie obiektów budowlanych. Na danym opracowaniu występują istotne obszary stanowiące jeziora chłodu. Zaleca się ochronę tych rejonów.

Na obszarze objętym planem przez obecność różnych form ochrony środowiskowej oraz uwarunkowań ekofizjograficznych występują ograniczenia dla różnych form zainwestowania, zwłaszcza dla kształtowania zabudowy, ze względu wartość przyrodniczą. Wszelkie formy zainwestowania powinny uwzględniać zachowanie elementów zieleni wysokiej, przy czym należy uwzględnić możliwość dopuszczenia cięć pielęgnacyjnych i usuwania drzew, które zagrażają bezpieczeństwu ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych i które zagrażają bezpieczeństwu.

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego w rejonie opracowania związane jest z emisją niezorganizowaną, wywołaną ruchem komunikacyjnym. Lokalne pogorszenie warunków klimatu lokalnego i higieny atmosfery występuje w bezpośrednim sąsiedztwie ul. Nyskiej, która jest najbardziej obciążona ruchem pojazdów mechanicznych. Pozostałe drogi w sąsiedztwie planu również mogą stanowić o jakości powietrza w rejonie planu. Emisja może mieć charakter napływowy.

Na podstawie analiz przeprowadzonych w „Aktualizacji planu gospodarki niskoemisyjnej” (2024r.) na terenie Opola wg roku bazowego 2021 największe zużycie dotyczyło miejskiej sieci ciepłowniczej, następnie gazu i węgla.

Emisja napływowa związana jest z zanieczyszczeniami pochodzenia komunalnego, szczególnie z rejonu południowego i zachodniego (przeważające kierunki wiatru). Obecne wyniki pomiarów i modelowania rozkładu zanieczyszczeń nie pozwalają na właściwą ocenę stanu jakości i powietrza na obszarze objętym planem.

W strefie, w roku kalendarzowym 2023r. odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych następujących substancji, tj. benzo(a)pirenu w pyłe PM10 – średnia roczna, ozonu – średnia 8-godzinna. Szczególnie istotne jest zatem, aby w obiektach korzystano z rozwiązań mających na celu ograniczenie zanieczyszczenia powietrza realizując zapisy „Planu gospodarki niskoemisyjnej”, „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego” oraz „Uchwały antysmogowej”.

Zgodnie z Ekofizjografią obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu generowanego przez ruch komunikacyjny z ulicy Nyskiej. Poziom hałasu na obszarze planu kształtuje się do poziomu 64 dB do 70 dB (wskaźnik LDWN) oraz od 59 dB do 65 dB (wskaźnik LN). Im

dalej od osi drogi tym poziom hałasu maleje. Poziom hałasu kolejowego na obszarze planu kształtuje się od 55 dB do 70 dB (wskaźnik LDWN) 50 dB do 65 dB (wskaźnik LN). Szczególnie istotne jest zatem zastosowanie rozwiązań mających na celu ograniczenie oddziaływania hałasu na tereny usługowe, które są objęte ochroną.

Na obszarze objętym projektem planu nie występują źródła promieniowania, które wyemitowałyby więcej niż 7 V/m. Na podstawie pomiarów prowadzonych przez Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2021r. nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych dot. Istniejących źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego. Istniejące źródła emisji elektromagnetycznych promieniowania niejonizującego nie stwarzają ograniczeń dla nowych funkcji urbanistycznych pod warunkiem iż obiekty związane z tymi funkcjami (szczególnie istotne z punktu widzenia stałego pobytu ludzi) będą niższe od poziomu usytuowania nadajników).

Zgodnie z „Aktualizacją Inwentaryzacji przyrodniczej Miasta Opolo” (2017r.), Ekofizjografią (2024r.) oraz geoservis mapowy prowadzony przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska na obszarze planu występuje korytarz ekologiczny o nazwie „Dolina Prószkowskiego Potoku” oraz węzeł ekologiczny pod nazwą „Łąki w okolicach Dziekaństwa” oraz gleby rolne o dobrej klasie bonitacyjnej.

3.2. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji planu

Analiza zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w przypadku braku realizacji postanowień planu to tzw. wariant „0”. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest zaś dokumentem, w którym projektant umieszcza ustalenia dotyczące zabudowy i zagospodarowania danego fragmentu przestrzeni w przyszłości, czyli pod warunkiem, że plan ten zostanie uchwalony i będzie realizowany przez poszczególnych właścicieli i inwestorów.

Głównym celem planu „Chmielowice IV” jest stworzenie zapisów umożliwiających rozwój społeczno-gospodarczy danego miejsca przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, z poszanowaniem dla przyrody. Za wariant „0” należy w tym przypadku uznać obecnie występujące uwarunkowania, stan zabudowy i zagospodarowania terenu zrealizowany na podstawie wydanych decyzji o warunkach zabudowy, przed wejściem w życie planu i decyzji – pozwolenia budowlanego po wejściu w życie planu.

Konsekwencje wynikające z braku realizacji postanowień zawartych w przedmiotowym projekcie planu można określić jako brak zmian w stosunku do obecnego stanu prawnego.

3.3. Projektowane zasady zabudowy i zagospodarowania obszaru objętego projektem planu

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Chmielowice IV” w Opolu będzie stanowił podstawę prawną, która umożliwi właściwe kształtowanie warunków, zasad zabudowy i zagospodarowania, w zgodzie z zasadami ładu przestrzennego i szeroko pojmowanego zrównoważonego rozwoju.

Przystąpienie do sporządzenia planu miejscowego na analizowanym obszarze uzasadnia potrzeba zagospodarowania obszaru Opolo:

W projekcie planu ustalono następujące przeznaczenia:

- MNW- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej

- MNW-U- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług
- U- teren usług
- P-U- teren produkcji lub usług
- RN- teren rolnictwa z zakazem zabudowy
- KKK- teren komunikacji kolejowej
- KDZ- teren drogi zbiorczej
- KDL- teren drogi lokalnej
- KDD- teren drogi dojazdowej
- KR- teren komunikacji drogowej wewnętrznej
- WS- teren wód powierzchniowych śródlądowych
- ZN- teren zieleni naturalnej
- ZP- teren zieleni urządzonej

Tereny wyznaczone w projekcie planu przeanalizowano pod kątem istniejących uwarunkowań, aktualnego użytkowania oraz sposobu zabudowy, również pod kątem wprowadzenia nowych rozwiązań. Przeznaczenia terenów wyznaczone w niniejszym projekcie analizowano pod względem wpływu na środowisko. W ramach projektowanych przeznaczeń terenów wprowadzono w zapisach planu ustalenia, które zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa mają na celu porządkowanie zagospodarowania.

3.4. Analiza i ocena potencjalnych znaczących oddziaływań

Przedmiotowy projekt planu nie wskazuje rodzaju przedsięwzięć, jakie mają być realizowane na przedmiotowym obszarze, a jedynie planowaną funkcję terenu tj. tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania. Prognoza analizuje czy ustalone w projekcie planu zagospodarowanie może znacząco oddziaływać na środowisko, w tym zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z katalogiem przedsięwzięć zawartych w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*.

Zgodnie z katalogiem przedsięwzięć zawartych w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na terenach objętych ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie kwalifikuje się żaden teren.*

W przypadku infrastruktury komunikacyjnej do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko kwalifikować się mogą drogi o nawierzchni twardej powyżej 1 km. Do tego rodzaju przedsięwzięć mogą zostać również zakwalifikowane inwestycje związane z rozbudową lub przebudową istniejących dróg o nawierzchni twardej o długości powyżej 1 km. Drogi w liniach rozgraniczających teren ma poniżej 1 km długości.

W stosunku do infrastruktury technicznej, kwalifikacja przedsięwzięcia zależy będzie od rodzaju obiektów i sieci, długości lub mocy instalacji. Przedsięwzięcia mogą również zostać sklasyfikowane do zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko. Na etapie niniejszej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie zidentyfikowano takich

przedsięwzięć.

Na obszarze planu nie wyznacza się terenów wg wskazanych powyżej kryteriów mogących kwalifikować się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Powyższą kwalifikację przeprowadzono na podstawie dostępnych informacji – projektowanego zagospodarowania, jednocześnie wskazuje się, że poza strategiczną oceną oddziaływania na środowisko, dla przedsięwzięć (inwestycji) obowiązuje ocena oddziaływania na środowisko. Kwalifikacja przedsięwzięcia (inwestycji) odbywa się wówczas poprzez screening środowiskowy, który uwzględnia uwarunkowania techniczne i technologiczne planowanej inwestycji, o których na etapie niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko nie wiadomo. Skutkiem właściwego skategoryzowania przedsięwzięcia będzie konieczność lub brak konieczności przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dla przedsięwzięć niewynikających z katalogu *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* nie ma konieczności uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko na etapie niniejszej Prognozy oceniono oddziaływania, jakie mogą wystąpić w związku z ustalonymi funkcjami terenu (projektowanym zagospodarowaniem). Strategiczna ocena oddziaływania uwzględnia aktualny sposób użytkowania terenu, stan zagospodarowania terenu oraz powierzchnię poszczególnych przeznaczeń. Poniżej przedstawiono szczegółową ocenę oddziaływania na każdy komponent środowiska.

Klimat akustyczny

W związku z tym że w planie występują niezagospodarowane obszary, zmiana zagospodarowania może wiązać się z realizacją nowej zabudowy i infrastruktury na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolnostojącą oraz na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolnostojącą lub usługową. W związku z prowadzeniem działań modernizacyjnych, przy których wykorzystany będzie ciężki sprzęt mechaniczny potencjalne oddziaływanie związane może być z emisją hałasu i wibracji. Oddziaływanie będzie miało charakter krótkoterminowy.

Na obszarze objętym projektem ustala się tereny akustycznie chronione: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej oraz tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług.

Projekt planu uwzględni standardy akustyczne dla przedmiotowych terenów, w projekcie ustalono właściwą klasyfikację terenów ze względu na standardy akustyczne.

W niniejszej ocenie przewiduje się wzrost ilości pojazdów na drogach, w stosunku do obecnego przeznaczenia terenów. Drogi projektowane mogą stać się drogami o większej emisji hałasu, w stosunku do dróg istniejących. Wokół terenów chronionych akustycznie zaprojektowano zieleń izolacyjną mającą na celu zmniejszenie ilości potencjalnego hałasu.

Powierzchnia ziemi

Projekt planu ustala zasady zabudowy i zagospodarowania na obszarze, który jest zagospodarowany antropogenicznie w małym stopniu. Projektowany plan ustala przeznaczenia zgodne z obecnym stanem zabudowy, sposobem użytkowania terenu i stanem zagospodarowania oraz istniejącą infrastrukturą. Projekt ustala maksymalne powierzchnie zabudowy oraz minimalne powierzchnie biologicznie czynne ograniczające całkowite uszczelnienie powierzchni terenu, na terenach dotychczas już zainwestowanych. Podsumowując analizę oddziaływania na powierzchnię ziemi, biorąc pod uwagę obecne przeznaczenie terenu, sposób użytkowania i stan zagospodarowania, nie zauważa się istotnych zmian w zagospodarowaniu i możliwości wystąpienia potencjalnych oddziaływania o charakterze niekorzystnym. Oddziaływania będą mieć charakter neutralny.

Zasoby naturalne

W związku z przeznaczeniami ustalonymi w planie, istotne zużycie zasobów naturalnych tj. (drewno, woda, kopaliny itp.) może mieć związek z budową projektowanych dróg KDD oraz KDL oraz z uzupełnieniem terenów MNW. Na etapie sporządzenia projektu planu nie jest możliwe oszacowanie wielkości zapotrzebowania na zasoby, gdyż jest to zależne od rodzaju inwestycji oraz zastosowanych rozwiązań technologicznych.

Wody powierzchniowe i podziemne

Projekt planu ustala nakaz odprowadzania ścieków poprzez rozdzielczą kanalizację sanitarną do układu kanalizacji sanitarnej, po niezbędnej rozbudowie, zakaz odprowadzania ścieków do gruntu oraz wód powierzchniowych i gruntowych oraz odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji ogólnospławnej lub sieci kanalizacji deszczowej, po jej niezbędnej rozbudowie, poprzez systemy retencyjne na terenie. Wprowadzone ustalenia są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i pozwolą na właściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i gospodarkę wodami opadowymi i roztopowymi, co w konsekwencji nie spowoduje negatywnego oddziaływania na środowisko.

Przebudowy, rozbudowy, rozbioru istniejących obiektów mogą wykorzystywać ciężki sprzęt mechaniczny, a potencjalne oddziaływanie może wynikać z sytuacji awaryjnych tj. niewłaściwa obsługa sprzętu mechanicznego lub niekontrolowany wyciek substancji szkodliwych i ich przenikanie do gruntu i wód. Potencjalne oddziaływanie będzie zależne wówczas od ilości i rodzaju substancji oraz czasu wycieku do gruntu. Na etapie niniejszej Prognozy w związku z ustaleniami planu nie przewiduje się oddziaływania, na jakość i ilość wód powierzchniowych i podziemnych.

Podsumowując analizę oddziaływania na wody, biorąc pod uwagę obecne przeznaczenie terenu, sposób użytkowania nie ocenia się istotnych zmian w zagospodarowaniu i możliwości wystąpienia potencjalnych oddziaływania o charakterze niekorzystnym. Oddziaływania będą mieć charakter neutralny.

Powietrze atmosferyczne i klimat

Największymi emitorami wpływającymi na przestrzeń są pojazdy przejeżdżające przez północną granicę obszaru. Potencjalne oddziaływania związane mogą być z emisją gazów i pyłów do powietrza ze spalin z silników. Kolejnym emitorem są pojedyncze gospodarstwa domowe emitujące pyły

zawieszone do atmosfery. Oddziaływanie negatywne tych czynników będzie miało charakter długoterminowy.

W ramach realizacji planu przewiduje wyznaczenie nowych terenów pod komunikację. Ruch komunikacyjny na obszarze planu i w sąsiedztwie zwiększy się.

W związku z realizacją projektowanego planu ocenia się ważne z punktu widzenia pogłębienia zmian klimatycznych kwestie:

- bezpośrednia emisja gazów cieplarnianych powodowana przez działania towarzyszące przedsięwzięciu – do projektu planu wprowadzono ustalenia mające służyć ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzących ze spalania paliw w celu uzyskania ciepła, tj. „zaopatrzenie w ciepło z systemu ciepłowniczego, po jego ewentualnej niezbędnej budowie lub rozbudowie, w oparciu o istniejącą infrastrukturę, lub ogrzewanie obiektów z niskoemisyjnych lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła”;
- bezpośrednia emisja gazów cieplarnianych powodowanych przez transport towarzyszący przedsięwzięciu – projekt planu uwzględnia istniejące zagospodarowanie, zatem tereny wydzielone na drogi są w ten sposób użytkowane lub są terenami zabudowanymi. W związku z ustaleniem przeznaczeń terenu nie przewiduje się wzrostu ilości pojazdów mechanicznych w obrębie obszaru planu, nie przewiduje się istotnego obciążenia w stosunku do pierwotnego poziomu.
- w związku z projektowanymi przeznaczeniami przewiduje się transport materiałów i osób na etapie budowy, transportu na etapie eksploatacji tj. przemieszczanie się osób w obrębie obszaru i poza niego, transport towarów, realizacja usług;
- działania skutkujące pochłanianiem gazów cieplarnianych – w ramach projektu planu ustalono właściwy wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej dostosowany do obecnego użytkowania terenów oraz aktualnego stanu zabudowy i zagospodarowania, wprowadzono szpalery drzew wzdłuż dróg oraz tereny zieleni publicznej;
- działania skutkujące zmniejszaniem emisji gazów cieplarnianych – do projektu planu wprowadzono ustalenia mające służyć ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzących ze spalania paliw w celu uzyskania ciepła, tj. „zaopatrzenie w ciepło z systemu ciepłowniczego, po jego ewentualnej niezbędnej budowie lub rozbudowie, w oparciu o istniejącą infrastrukturę, lub ogrzewanie obiektów z niskoemisyjnych lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła”.

Podsumowując nie przewiduje się, aby ustalenia projektowanego planu mogły w sposób niekorzystny wpływać na pogłębienie zmian klimatycznych, gdyż projektowany projekt obejmuje tereny częściowo zabudowane i zagospodarowane.

Projekt planu uwzględnia problematykę pogłębiających się zmian klimatu, a jego zapisy umożliwiają adaptację w przypadku wystąpienia zjawisk kryzysowych (ekstremalnych) będących wynikiem zmian klimatycznych tj.:

- powódzie – obszar objęty projektem nie jest zagrożony wystąpieniem powodzi;
- fale upałów – projekt planu ustala udział powierzchni biologicznie czynnej uniemożliwiający całkowite uszczelnienie powierzchni terenu i tworzenia się wysp ciepła. Projekt planu wprowadza ustalenia dla zieleni, dopuszczając ją nie tylko na terenie, ale również na elewacjach i dachach

budynków. Takie rozwiązania mogą ograniczyć w pewnym stopniu nagrzewanie się powierzchni terenu, zapewnią cień a także izolację dla budynków od bezpośrednich promieni słońca;

- susze – projekt planu ustala udział powierzchni biologicznie czynnej umożliwiający zatrzymanie wody opadowej i roztopowej na terenie, na którym spadła, dzięki czemu zasilone zostaną wody gruntowe (powierzchnia biologicznie czynna ustalona w zależności od aktualnego sposobu zabudowy i zagospodarowania);
- nawałne deszcze i burze – projekt planu ustala udział powierzchni biologicznie czynnej dostosowany zagospodarowania i zabudowy, dzięki czemu na terenie, na którym powstanie woda opadowa i roztopowa możliwa będzie jej retencja, a ograniczony zostanie spływ powierzchniowy – małych powodzi spowodowanych deszczem nawałnym;
- osuwiska – zgodnie z Ekofizjografią, na obszarze miasta Opolu nie występują tereny osuwisk. Teren ten nie jest zagrożony.

Ocenia się, zatem że realizacja zapisów projektu dokumentu uwzględni w sposób właściwy problematykę zmian klimatycznych stanowiących zagrożenie dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu wynikających z konwencji europejskich oraz aktów prawa europejskiego, aktów prawa polskiego, a także dokumentów strategicznych tj. *Strategicznego Planu Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 r. (SPA 2020)*. Jednocześnie projekt planu wpisuje się w problematykę zmian klimatycznych oraz działań wyznaczonych w *Planie adaptacji Miasta Opolu do zmian klimatu do roku 2030*²⁰.

Ustalenia planu dotyczące maksymalnej powierzchni zabudowy a tym samym obowiązkowej powierzchni biologicznie czynnej, wpłyną na poprawę mikroklimatu oraz jakość powietrza atmosferycznego. W związku z przeznaczeniem terenu na zieleni urządzonej, powierzchnia terenu wolna od zabudowy i zazieleniona sprzyjać będzie pochłanianiu zanieczyszczeń w tym rejonie.

Fauna i flora

W obszarze nowopowstającego planu miejscowego w znacznej części występują funkcje zgodne z obecnym zagospodarowaniem, czyli głównie tereny mieszkaniowe oraz tereny rolne. Miejsce to, podczas wieloletniego procesu urbanizacji, rozwoju infrastruktury technicznej i transportowej, utraciło część różnorodności florystycznej i faunistycznej. Za podstawowe cele, przyjęte przez Opole przewiduje ochronę istniejących drzew i bioróżnorodności wewnątrz miasta, zwiększanie powierzchni zieleni poprzez nowe założenia zieleni urządzonej, wprowadzanie wyższych wskaźników powierzchni biologicznie czynnej na terenach zabudowy mieszkaniowej i usługowej, projektowanie nowej zabudowy uwzględniającej korytarze przewietrzania, wprowadzanie klinów do wnętrza miasta poprzez realizację drobnych połączeń pomiędzy terenami zieleni, budowanie relacji z zielenią poprzez kształtowanie zieleni atrakcyjnej i dostępnej dla wszystkich oraz budowanie świadomości społecznej. Zieleni ma stanowić najbardziej pożądaną formą przestrzeni miejskiej, traktowaną przede wszystkim jako integralna część struktury funkcjonalno-przestrzennej, wymagająca zrównoważonego kształtowania i aktywnej ochrony.

²⁰ Uchwała Nr VII/124/19 Rady Miasta Opolu w dniu 28 marca 2019 r.

Zgodnie z „Aktualizacją Inwentaryzacji przyrodniczej Miasta Opole” (2017) oraz opierając się o dane występujące w geoserwisie GDOŚ, w graniach obszaru planu znajduje się węzeł ekologiczny „Łąki w okolicach Dziekaństwa”, korytarz ekologiczny „Dolina Prószkowskiego Potoku”, siedliska chronione jako łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91E0).

W skali całego opracowania oddziaływanie nie wpływa znacząco na środowisko na powierzchnię flory i fauny. Zaprojektowane tereny MNW, KDL oraz KDD mogą wpływać na zmniejszenie powierzchni czynnej, co wpływa na zmniejszenie retencji wody na danym obszarze. Dodatkowo projektowane obszary KDD i KDL są projektowane na obszarze korytarza ekologicznego oraz węzła ekologicznego. Podsumowując na etapie Prognozy ocenia się niekorzystne oddziaływanie na środowisko. Poza terenami KDD oraz KDL, projektowane funkcje nie stanowią zagrożenia dla gatunków z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2022r. poz. 2380).

Krajobraz

Projekt planu wprowadza zasady zabudowy i zagospodarowania na przedmiotowym obszarze w stosunku do obecnego zagospodarowania. Ustalenia wprowadzone planem pozwolą na uporządkowanie przestrzeni, wpływając nieznacznie na krajobraz terenu, poprzez tereny dróg na tle istniejących terenów rolnych.

Zabytki i dobra materialne

Zgodnie z zarządzeniem nr. OR-I.0050.638.2024 Prezydenta Miasta Opola z dnia 18 września 2024 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Opola wraz ze zmianami, na terenie opracowania stwierdzono obecność zabytku w postaci domu na ulicy Nyskiej 11.

Ludzie

Przewiduje się realizację nowej zabudowy i infrastruktury, na terenach przeznaczonych na terenie przeznaczonym na zabudowę usługowo produkcyjną oraz mieszkaniowo- usługową. Ocenia się, że projekt zapewnia ochronę ludzi przed oddziaływaniem jak np. hałasem, promieniowaniem elektromagnetycznym, poważnymi awariami, zatem jego ustalenia nie będą stwarzać stałej uciążliwości dla życia i zdrowia ludzi.

Tabela 7 Potencjalne oddziaływanie projektu planu zagospodarowania przestrzennego "Chmielowice IV" w Opolu na środowisko

symbol	przeznaczenie terenu	waga oddziaływania: oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska (3) oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku (2) oddziaływanie korzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (1) oddziaływanie obojętne (0) oddziaływanie niekorzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (-1) oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku (-2) oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska (-3)											komponenty środowiska					Ocena ogólna [średnia]
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne					
MNW	Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej	-1	-1	0	-1	-1	0	0	0	0	1	0	0	0	-1			
MN/U	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
U	teren usług	-1	-1	0	-1	-1	0	0	0	0	1	0	0	0	-1			

symbol	przeznaczenie terenu	waga oddziaływania: oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska (3) oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku (2) oddziaływanie korzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (1) oddziaływanie obojętne (0) oddziaływanie niekorzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (-1) oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku (-2) oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska (-3)												
		komponenty środowiska												Ocena ogólna [średnia]
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne	
P-U	teren produkcji lub usług	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RN	teren rolnictwa z zakazem zabudowy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KKK	teren komunikacji kolejowej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KDZ	teren drogi zbiorczej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KDL	teren drogi lokalnej	-1	-2	0	-2	-2	-2	-1	0	0	1	0	0	-2
KDD	teren drogi dojazdowej	-1	-2	0	-2	-2	-2	-1	0	0	1	0	0	-2

symbol	przeznaczenie terenu	waga oddziaływania: oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska (3) oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku (2) oddziaływanie korzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (1) oddziaływanie obojętne (0) oddziaływanie niekorzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (-1) oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku (-2) oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska (-3)												
		komponenty środowiska												Ocena ogólna [średnia]
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne	
KR	teren komunikacji drogowej wewnętrznej	0	-1	-1	-1	-1	0	0	-1	0	1	0	0	-1
WS	teren wód powierzchniowych śródlądowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ZN	teren zieleni naturalnej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ZP	teren zieleni urządzonej	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1

Tabela 8 Potencjalne oddziaływanie projektu planu zagospodarowania przestrzennego "Chmielowice IV"

przeznaczenie terenu wraz z symbolem	rodzaj potencjalnych oddziaływań												
	korzystne/obojętne/niekorzystne chwilowe/stale krótkoterminowe/długoterminowe bezpośrednie/pośrednie												
	powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne	
MNW teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	korzystne	obojętne	obojętne	
	stale	chwilowe	stale	chwilowe	chwilowe	chwilowe	chwilowe	stale	stale	stale	stale	stale	
	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	
	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	
MNW-U teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wolnostojącej lub usług	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	
	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	
	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	
	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	
U teren usług	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	korzystne	obojętne	obojętne	
	stale	chwilowe	stale	chwilowe	chwilowe	chwilowe	chwilowe	stale	stale	stale	stale	stale	
	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	
	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	
P-U teren produkcji lub usług	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	
	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	
	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	
	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	
RN	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	

przeznaczenie terenu wraz z symbolem		rodzaj potencjalnych oddziaływań											
		korzystne/obojętne/niekorzystne chwilowe/stale krótkoterminowe/długoterminowe bezpośrednie/pośrednie											
teren rolnictwa z zakazem zabudowy	powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne	
	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	
	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	
	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	
KKK teren komunikacji kolejowej	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	
	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	
	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	
	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	
KDZ teren drogi zbiorczej	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	
	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	
	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	
	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	
KDL teren drogi lokalnej	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	
	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	
	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	
	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	
KDD teren drogi dojazdowej	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	negatywne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	
	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	
	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	
	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	

przeznaczenie terenu wraz z symbolem	rodzaj potencjalnych oddziaływań											
	korzystne/obojętne/niekorzystne chwilowe/stale krótkoterminowe/długoterminowe bezpośrednie/pośrednie	zastosyby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne
KR teren komunikacji drogowej wewnętrznej	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	obojętne	niekorzystne	obojętne	korzystne	obojętne	obojętne
	stale	chwilowe	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale
	długoterminowe	kolektermiowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe
	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie
WS teren wód powierzchniowych śródlądowych	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne
	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale
	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe
	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie
ZN teren zieleni naturalnej	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne
	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale
	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe
	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie
ZP teren zieleni urządzonej	korzystne	obojętne	korzystne	korzystne	korzystne	korzystne	korzystne	obojętne	korzystne	korzystne	obojętne	obojętne
	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale
	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe
	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

W wyniku realizacji ustaleń planu nie przewiduje się wystąpienia ryzyka poważnych awarii z uwagi na to, że projekt planu nie zakłada możliwości powstania przedsięwzięć mogących stanowić szczególne zagrożenie dla środowiska. Biorąc jednak pod uwagę sposób zabudowy i zagospodarowania obszaru planu mogą pojawić się zdarzenia komunikacyjne lub pożary w zabudowie, mające charakter krótkoterminowy.

Podsumowując całą strategiczną ogólną ocenę oddziaływania na środowisko, zgodnie z przyjętą metodą na obszarze opracowania projektu planu „Chmielowice IV” w Opolu realizacja ustaleń planu nie zmienia stanu środowiska przyrodniczego (nowe zagospodarowanie terenów zgodnie z projektowanym planem może mieć neutralny wpływ na środowisko, w stosunku do obecnego zagospodarowania).

Powyższy podział uwzględnia ogólną ocenę oddziaływania uzyskaną na etapie niniejszej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W wyniku oceny stwierdzono tylko oddziaływania o charakterze neutralnym. Wynik oceny tj. potencjalne oddziaływanie wg. uciążliwości zostało przedstawione na załączniku nr II do niniejszego opracowania.

Analizując projekt uchwały można stwierdzić, że jest on w zgodzie z ideą ochrony środowiska i zaproponowane w nim rozwiązania, takie jak zastosowanie udziału terenów biologicznie czynnych, wprowadzenie zieleni mają na celu zmniejszenie presji środowiskowej. Projekt planu powstał analizując jednocześnie potencjalne zagrożenia dla środowiska, dzięki czemu zidentyfikowane oddziaływania mogły być eliminowane na etapie tworzenia projektu. Plan jest środkiem w pewnym stopniu zapobiegającym powstaniu negatywnych skutków dla środowiska, należy jednak pamiętać, że plan miejscowy określa przeznaczenia terenów, a przepisy prawne wymagają dostosowania się do standardów środowiska mających na celu zapobieganie szkód w środowisku.

3.5. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie niekorzystnych oddziaływań na środowisko

Prognoza powstawała równolegle do projektowanego planu w ścisłej współpracy autorów poszczególnych opracowań, w związku z czym już na etapie koncepcyjnym ustalenia budzące zastrzeżenia były na bieżąco weryfikowane i minimalizowane. Celem planu jest ustalenie przeznaczenia terenów o różnej funkcji. W ocenie nie stwierdzono potencjalnego zagrożenia wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na komponenty środowiska, nie stwierdzono również oddziaływań o charakterze znaczącym negatywnym.

Mając na względzie wymogi prawne odnoszące się do ochrony zasobów środowiska, dostępną wiedzę na etapie sporządzania niniejszej Prognozy przedstawiono ustalenia wspierające ochronę środowiska, ochronę przyrody i krajobrazu przy realizacji projektu planu:

- zachowanie udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach zabudowanych;
- wprowadzanie zieleni w celu zmagazynowania jak największe ilości wody w obrębie działki;

- wprowadzanie zieleni zgodnie z przygotowanym projektem lub koncepcją zagospodarowania terenów zieleni uwzględniające problematykę pielęgnacji, w tym nawadniania w warunkach niedoboru opadów,
- roślinność dostosowana do warunków siedliskowych, sadzona w sposób przemyślany, sadzona w najkorzystniejszej dla nich porze roku;
- stosowanie zróżnicowanych form zieleni np. szpalery drzew przyulicznych, skwery, rabaty, murawy, łąki kwietne, ogrody deszczowe etc. mających wpływ na pobieranie wody (z uwagi na utrudnioną filtrację wglębi gleby) oraz na poprawę jakości powietrza,
- zakaz odprowadzania ścieków do gruntu oraz wód powierzchniowych i gruntowych,
- odprowadzenie wód opadowych do systemu rozdzielczej kanalizacji deszczowej, powiązanego z istniejącym układem kanalizacji deszczowej lub systemu wód powierzchniowych poprzez systemy retencyjne na terenie,
- stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT) oraz rozwiązań technologicznych najkorzystniejszych dla środowiska;
- ogrzewanie obiektów z niskoemisyjnych lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła;
- realizacji zadań „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego” oraz „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opoli”, a także „Uchwały antysmogowej”;
- dostosowanie się do zapisów „Planu adaptacji Miasta Opoli do zmian klimatu do roku 2030”.

Na etapie planu ustala się zasady zabudowy i zagospodarowania poszczególnych terenów nie określając jednak ram czasowych dla realizacji tych zamierzeń. Plan nie jest także dokumentem, który określa w sposób szczegółowy sposób ich realizacji – rozwiązań technicznych czy organizacyjnych związanych z budową. Do tego służą decyzje administracyjne poprzedzające rozpoczęcie inwestycji. Stosowanie się do ustaleń planu, który został sporządzony w zgodzie z dokumentami odrębnymi, m.in. takimi jak *Prawo Wodne*²¹ czy *Prawo ochrony środowiska*²² jest „środkiem” zapobiegawczym, który uchroni teren przed ewentualnymi negatywnymi trendami, jakie mogą się pojawić, a których prognoza nie jest do końca w stanie przewidzieć.

4. ZAKOŃCZENIE

4.1. Wnioski

Obszar zlokalizowany jest na obszarze Chmielowic. Powierzchnia objęta projektem planu to ok. 44 ha. Tereny charakteryzują się niekorzystnymi warunkami ekofizjograficznymi dla rozwoju funkcji związanych ze stałym lub długotrwałym pobytem ludzi, funkcji usługowych oświaty, nauki, zdrowia, opieki społecznej, sportu itp. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego w rejonie opracowania związane jest z emisją niezorganizowaną, wywołaną ruchem komunikacyjnym. Stanowi to główne źródło zanieczyszczeń w powietrzu. Lokalne pogorszenie warunków klimatu lokalnego i higieny atmosfery występuje w bezpośrednim sąsiedztwie z ulicą Nyską, obciążoną ruchem pojazdów mechanicznych. Pozostałe drogi w sąsiedztwie planu również mogą stanowić o jakości powietrza w rejonie planu. Emisja może mieć charakter napływowy. Udział w kształtowaniu jakości powietrza na obszarze planu może mieć również emisja pochodząca z gospodarstw domowych lub lokalnych kotłowni.

Poziom hałasu drogowego na obszarze planu kształtuje się do poziomu 64 dB do 70 dB (wskaźnik LDWN) oraz od 59 dB do 65 dB (wskaźnik LN). Poziom hałasu kolejowego na obszarze planu kształtuje się od 55 dB do 70 dB (wskaźnik LDWN) 50 dB do 65 dB (wskaźnik LN).

Na obszarze objętym projektem planu nie występują źródła promieniowania, które wyemitowałyby więcej niż 7 V/m. Na podstawie prowadzonych pomiarów stwierdzono brak przekroczeń wartości dopuszczalnych. Istniejące źródła emisji elektromagnetycznych promieniowania niejonizującego nie stwarzają ograniczeń dla nowych funkcji urbanistycznych pod warunkiem iż obiekty związane z tymi funkcjami (szczególnie istotne z punktu widzenia stałego pobytu ludzi) będą niższe od poziomu usytuowania nadajników.

Zgodnie „Aktualizacją Inwentaryzacji przyrodniczej Miasta Opoli” (2017) oraz opierając się o dane występujące w geoserwisie GDOŚ, w granicach obszaru planu znajduje się węzeł ekologiczny „Łąki w okolicach Dziekaństwa”, korytarz ekologiczny „Dolina Prószkowskiego Potoku”, siedliska chronione jako łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91E0).

Przedmiotowy projekt planu stanowi uporządkowanie przestrzeni, nadanie terenom określonej funkcji przy zachowaniu potrzeb ochrony środowiska i krajobrazu. Zapisy projektu planu zostały dostosowane do istniejących uwarunkowań, stanu zabudowy i zagospodarowania terenu oraz aktualnego użytkowania. Opracowywany plan będzie stanowił podstawę prawną, która umożliwi właściwe kształtowanie warunków, zasad zagospodarowania, w zgodzie z zasadami ładu przestrzennego i szeroko pojmowanego zrównoważonego rozwoju.

Celem Prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych oddziaływań na środowisko, które mogą być spowodowane realizacją dopuszczonych przez plan zasad zabudowy i zagospodarowania (tzw. ustaleń planu) na środowisko przyrodnicze. Przeprowadzenie takiej oceny jest trudne z uwagi na fakt, iż plan miejscowy dopuszcza szereg możliwości, które wcale nie muszą powstać, albo będą zrealizowane jedynie częściowo. Rzadko kiedy plany miejscowe realizowane są w pełnym zakresie. Poza tym plany miejscowe dopuszczają zwykle kilka, pasujących do siebie kategorii przeznaczeń i nie jest oczywiste, która z nich zostanie zrealizowana. Projekt planu jest zgodny z ideą ochrony środowiska i zaproponowane w nim rozwiązania, mają na celu zmniejszenie presji

²¹ Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U.2025.960)

²² Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2025.647)

środowiskowej. Projekt planu powstawał analizując jednocześnie potencjalne zagrożenia dla środowiska, dzięki czemu zidentyfikowane oddziaływania mogły być eliminowane na etapie tworzenia projektu.

Oceniono, że realizacja ustaleń planu zmieni stan środowiska przyrodniczego w niewielkim stopniu tzn. zagospodarowanie terenów zgodnie z projektowanym planem może mieć neutralny wpływ na środowisko, w stosunku do obecnego zagospodarowania. Większość terenów nie zmieni dotychczasowego sposobu użytkowania. W wielu przypadkach ma to związek z walorami przyrodniczymi, które pozwalają zachować tereny w naturalnej formie. Wraz z rozwojem obszaru, zaprojektowano nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz teren usługowy. Oddziaływanie to wiąże się z negatywnym oddziaływaniem związanym z emisją pyłów do powietrza w okresach grzewczych. Negatywne oddziaływanie o charakterze widocznych zmian mogą mieć zaprojektowane drogi KDD oraz KDL. Teren KDD jest zaprojektowany w granicach korytarza ekologicznego oraz węzła ekologicznego. Oddziaływanie negatywne tych terenów może wiązać się z przekształceniem powierzchni biologicznej czynnej zastępując ją materiałami nieabsorbującymi wody gruntowej oraz związane może być z emisją spalin do atmosfery, emisją akustyczną, naruszeniem ciągów form ochrony przyrody oraz zmianą krajobrazu terenu. W ramach strategicznej oceny oddziaływania nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań o charakterze znaczącym dla środowiska. Na etapie oceny nie oceniono przedsięwzięć potencjalnie oddziałujących na środowisko zgodnie z katalogiem przedsięwzięć zawartych w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*.

Mając na względzie wymogi prawne odnoszące się do ochrony zasobów środowiska, dostępną wiedzę na etapie sporządzania niniejszej Prognozy przedstawiono ustalenia wspierające ochronę środowiska, ochronę przyrody i krajobrazu. Ze względu na projektowane funkcje należy zastosować rozwiązania mając na celu pozostawienie znacznego udziału powierzchni biologicznej czynnej, wzbogacenie terenów o zieleń, zastosowanie rozwiązań zwiększających retencję w gruncie, realizację systemów chroniących grunt i wody powierzchniowe i podziemne, a także działań ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza i emisję hałasu.

4.2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Chmielowice IV” w Opolu jest częścią procedury mającej na celu uchwalenie planu. Potrzeba opracowania prognozy wynika z *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Prognozę sporządza się w zakresie uzgodnionym z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Plan zlokalizowany w obrębie Chmielowic. Obszar objęty projektem planu to tereny o niekorzystnych warunkach geologiczno-gruntowych, wodnych oraz topograficznych dla rozwoju funkcji związanych ze stałym lub długotrwałym pobytem ludzi, funkcji usługowych oświaty, nauki, zdrowia, opieki społecznej, sportu itp. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego w rejonie opracowania związane jest z emisją niezorganizowaną, wywołaną ruchem komunikacyjnym. Stanowi to główne źródło zanieczyszczeń powietrza na obszarze opracowania. Lokalne pogorszenie warunków klimatu

lokalnego i higieny atmosfery występuje w bezpośrednim sąsiedztwie pasów drogowych. Źródłem emisji jest ul. Nyska, najbardziej obciążona ruchem pojazdów mechanicznych. Pozostałe drogi w sąsiedztwie planu również mogą stanowić o jakości powietrza w rejonie planu. Emisja może mieć charakter napływowy.

Na obszarze objętym projektem planu nie występują źródła promieniowania, które wyemitowałyby więcej niż 7 V/m. Na podstawie prowadzonych pomiarów stwierdzono brak przekroczeń wartości dopuszczalnych. Na obszarze planu występują obszary ochrony przyrody w postaci korytarzy i węzłów ekologicznych.

Po analizie uwarunkowań przyrodniczych, stanu środowiska i aktualnego sposobu użytkowania terenów dokonano analizy wpływu projektowanych rozwiązań na środowisko przyrodnicze w formie tekstowej. Przeprowadzenie takiej oceny jest trudne z uwagi na fakt, iż plan miejscowy dopuszcza szereg możliwości, które wcale nie muszą powstać, albo będą zrealizowane jedynie częściowo. Rzadko kiedy plany miejscowe realizowane są w pełnym zakresie. Poza tym plany miejscowe dopuszczają zwykle kilka, pasujących do siebie kategorii przeznaczeń i nie jest oczywiste, która z nich zostanie zrealizowana. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała, że realizacja ustaleń planu nie zmieni stanu środowiska przyrodniczego tzn. zagospodarowanie terenów zgodnie z projektowanym planem może mieć neutralny wpływ na środowisko, w stosunku do obecnego użytkowania. Celem przedmiotowego projektu planu jest uporządkowanie przestrzeni i dostosowanie do obecnych przepisów, w tym także zachowanie potrzeb ochrony środowiska. Mając na względzie wymogi prawne odnoszące się do ochrony zasobów środowiska, dostępną wiedzę na etapie sporządzania niniejszej Prognozy przedstawiono ustalenia wspierające ochronę środowiska, ochronę przyrody i krajobrazu tj. wzbogacenie terenów o zieleń, zastosowanie rozwiązań zwiększających retencję w gruncie, realizację systemów chroniących grunt i wody powierzchniowe i podziemne, a także działań ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza i emisję hałasu.

4.3. Trudności wynikające z niedostatku techniki lub współczesnej wiedzy napotkanych przy sporządzaniu prognozy

W trakcie opracowywania prognozy nie stwierdzono braków odnośnie dokumentów, literatury czy materiałów kartograficznych. Oparto się na istniejących opracowaniach i aktualizacjach dokumentów, w związku z czym szczegółowo omówiono każdy komponent środowiska.

Trudnością przy przeprowadzeniu strategicznej oceny oddziaływania jest jednak dokładne przewidywanie na etapie tworzenia planu rzeczywistego wpływu zagospodarowania na środowisko, na postawie którego mogą być realizowane inwestycje. Problemem jest zatem poziom ogólności z jaką trzeba opisać potencjalne oddziaływania, gdyż plan w ramach jednego przeznaczenia dopuszcza różne formy zabudowy i zagospodarowania. Dopuszczając określone przeznaczenie terenu projektant planu nie wie, jakie inwestycje powstaną oraz czy w ogóle dojdzie do realizacji postanowień planu. Rezerwując, więc teren pod daną funkcję oraz określając zasady, na jakich ma być on zagospodarowany **projektant planu nie wskazuje czasu, w jakim to zagospodarowanie ma być zrealizowane**. Potencjalne oddziaływania są zatem omówione w sposób ogólny, uwzględniając projektowane zagospodarowanie, bazując na wiedzy o oddziaływaniach inwestycji jakie mogą być zrealizowane w ramach przeznaczenia analogicznie do inwestycji o podobnym charakterze.

4.4. Akty prawne

- A. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2024 poz. 1130 ze zm.)
- B. Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 11112 ze zm.)
- C. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz.U. z 2021, poz. 2404)
- D. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2021 poz. 845)
- E. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014r., poz. 112)
- F. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448)
- G. Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2022 poz. 2630)
- H. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019. poz. 1839 ze zm.)
- I. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz.U. 2025. poz. 960 ze zm.)
- J. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647)
- K. Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. 2024 poz. 425)
- L. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. 2020 poz. 2187)

4.5. Dokumenty wykorzystane przy sporządzaniu prognozy

- 1. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U.2023 poz. 335);
- 2. Geografia regionalna Polski, J. Kondracki, Warszawa, Wydawnictwo PWN, 2002 r.;
- 3. Inwentaryzacja przyrodnicza Miasta Opole, aktualizacja, EKOSYSTEMPROJECT, zespół autorski, 2017 r.;
- 4. Mapa akustyczna dla miasta Opola, KFB ACOUSTICS Sp. z o.o., ACESOFT Sp. z o.o.; 2022 r.;
- 5. Opracowanie Ekofizjograficzne podstawowe dla Opola, Ekovert, Łukasz Szkudlarek, Wrocław, 2024 r.;
- 6. Uchwała nr LVII/592/2023 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 września 2023 r. w sprawie określenia aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego”;
- 7. Uchwała nr X/164/24 Rady Miasta Opola z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola”;

Aneta Werner- Wilk
Urząd Miasta Opola
Rynek 1A
45-015 Opole
Biuro Urbanistyczne
pl. Wolności 7-8
45-018 Opole

Opole, 8 sierpnia 2025 r.

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, że jako kierujący zespołem opracowującym *Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Chmielowice IV”*, spełniam wymagania wprowadzone art. 74a *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024r. poz. 1112 ze zm.)*.

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

(podpis)